

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. VIII.—No. 96.

DECEMBER, 1912.

[Price 3d.

PERMANENT ANNOUNCEMENTS.

The Reading Room at Headquarters is open each day from 10 a.m. to 6 p.m. (Saturdays, till 1 p.m.). All the Esperanto magazines; 200 volumes of literature.

Lantern Slides for lecturers are sent to approved persons. More than 300 representative pictures. Conditions of loan and list may be obtained from the Curator, Mr. H. A. EPSTEIN, c/o B.E.A., 133—135, High Holborn, W.C.

Wall Charts for lecturers are sent out on loan free of all charge except carriage. Apply to the Secretary for particulars.

International Correspondence is most desirable to maintain uniform style among Esperantists of different countries. It is easy to open up correspondence on any subject. See our "F.K.I." columns.

Propagandists should note and index the various points of progress recorded in THE BRITISH ESPERANTIST each month, and thus supply themselves with the information

necessary when giving addresses or writing to the Press. The following articles should be earmarked:— Vol. V. (1909), pp. 9, 15, 16, 30, 32, 39, 52, 71, 78, 95, 98, 111, 130, 131, 149, 158, 168, 178, 216, 236. Vol. VI. (1910), pp. 9, 18, 37, 51, 57, 76, 98, 114, 119, 129, 150, 152, 159, 177, 200. Vol. VII. (1911), pp. 30, 31, 85, 92, 141, 176, 183, 186, 198, 212, 219, 233.

Lecturers and Debaters are strongly advised to consult, besides the articles noted in "B.E." the following works:—"International Language," Zamenhof—A. E. Wackrill;—"International Language," Dr. W. J. Clark;—"Por kaj Kontraŭ Esperanto," D-ro Vallienne;—"The Passing of Babel," Bernard Long, B.A.

Propaganda Meetings.—Local workers are urged to visit the Secretaries of Y.M.C.A.'s, Debating, Literary, and Social Societies, with the object of arranging an Esperanto Evening. The Secretary of the

B.E.A. will endeavour to engage the services of a Lecturer, if requested.

New Groups might be formed in dozens of towns where there are already many isolated Esperantists. Friends in such places who are willing to give their services to this end are invited to notify the B.E.A., when all possible help will be given them.

"**The British Esperantist.**"—Bound volumes for reading practice or presentation may be obtained as follows:—Vol. III. (1907), 2s. 6d.; Vols. IV.—VII. (1908-11), 4s. each. All post free.

Members are entitled to receive for propaganda extra copies of THE BRITISH ESPERANTIST at the rate of 4 for 6d., post free. This privilege applies only to copies of the gazette at least one month old.

Esperanto Press Club.—All willing to help, communicate with Mr. C. E. BOARDMAN, F.N.S.A., 51, Ryfold-rond, Wimbledon-park, London.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.), 133-136, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

*Order of Information.—Group; Secretary; Place of Meeting, Day, and Hour.**Denotes New Group.*

Accrington.—Miss L. IDDON, 11, Owen-st.—Daily.

Adelaide (S. Australia).—W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide.—Mon.

Aldershot and Farnham.—J. H. WRIGHT, 52, Church-
rd.—Altern. West End Boys' School, Aldershot (Tues.), and West-st. Girls' School, Farnham (Thur.).

Barrow-in-Furness.—W. H. BOXALL, 25, Abercorn-st.—
Fri.

Bath.—E. R. BLACKETT, 9, Stall-st.

Belfast.—F. FARRINGTON, 7, Fitzwilliam-ave.

Birmingham.—F. W. HIPSLEY, 156, South-rd., Erdington.—Lund's College, 25a, Paradise-st., and the Oriental
Café, Hill-st., alternately, Thur., 7.30.

"Nia Rondeto."—Rev. W. A. TODD, 16, Needham-st.,
Nechells.

Blackburn.—R. BRADLEY, 33, Shakeshaft-st.—P.S.A.
Inst., Freckleton-st., Tues., 8.

Blyth (Northumberland).—J. TULLOCH, 1, New-rd., The
Colliery.—Labour Inst., Fair, Fri., 8.

Bolton.—J. BIRTWISTLE, 236, Turton-rd., Bradshaw.—
Vegetarian Restaurant, Newport-st., Thur., 7.30.

Bradford.—J. A. CALVERT, 115, Legram's-lane.—Central
Café, Prudential-bldgs., Sunbridge-rd., Thur.

Brighouse.—Miss A. ASPINALL, 4, Halifax-rd., Slead
Syke.—Wright's Café, Commercial-st., Fri., 8.

Brighton & Hove.—Miss EKLUND, 9, West-drive,
Queen's-pk.—School of Elocution, 10, Old Steine,
Tues., 7.

Buckingham.—R. G. LEE, Northcote Villa.

Buckhurst Hill (Essex).—Miss N. A. STACEY, "Wood-
thorpe"—"Woodthorpe," Tues., 8.

Burnley.—E. MAIDEN, 46, Bellford-st., Stoneyholme—
Victoria Rooms, Hargreave-st., Daily.

Bury.—Miss L. BURTON, 53, Allred-st.—Girton Hall,
Manchester-rd., Wed., 8.

Buxton.—J. T. POLLARD, 17, Kents Bank-rd.—Meeting
Place: Write Sec.

Calcutta Esperanto Association.—M. H. BEATTIE,
F.B.E.A., 44, Theatre-rd.

Cambridge (Verda Stelo).—Miss BARBARA SMITH,
88, Norwich-st.

Cape Town.—A. E. ABRAHAMS, 85, Burg-st.

Cheltenham.—W. F. WESTMANCOTE, Fernville,
Langdon-rd.—"Orme Chambers," North Street,
Tues., 7.30.

Chester.—J. W. JONES, 112, St. Anne-st.—People's Hall,
Delaware-st., Mon., 8.

Coleraine.—Mrs. M. HAZLETT, Belfast Bank Ho.,
Diamond.—Irish Society's Schools, Thur., 8.

Coventry.—Miss W. E. TAYLOR, "Espero," Stanway-rd.,
Earlsdon.—Masonic Bldgs., Little Park-st., Daily.

Darlington.—Mrs. G. P. WOOF, 8, Pierremont-ctres.

Deal.—HERBERT SEWELL, College-rd., Post Office.—
Mangilli's Restaurant, Fri., 8.30.

Derby.—J. POTTER, Jun., 4, The Strand

Dover.—W. CHITTY, Mildura, Park-ave.

Dublin Modern Languages Soc. (Esp. Sec.).—SINTON
DOUGLAS, 21, Greenmount-rd., Terenure.

Dundee.—ALFRED A. SLIDDERS, 10, Whitehall-st.

Eastbourne.—JOHN P. NIX, 2, Terminus-rd.—St. Anne's
Parish Room, Mon., 8.

East Maitland.—E. A. PRYKE, East Maitland, N.S.W.

Edinburgh.—W. M. PAGE, 31, Queen-st.—Wed., 6 p.m.,
in Patrick Thomson Tea Rooms, North Bridge; at
8.30, in 26, Synod Hall.

Fremantle (W. Australia).—COLIN UNWIN, 48, Cliff-st.—
69, High-st., Tues., 7.45.

Gateshead-on-Tyne.—G. WATSON, 24, Exeter-st.—Adult
School, 73, Coatsworth-rd., Tues.

Glasgow.—A. ALLISON, 102, St. Vincent-st.—Alexandra
Hotel, 148, Bath-st., Mon., 7.30.

Glenelg (S. Australia).—Mrs. J. LUMSDON.

Gloucester.—G. L. PREEDY, 2, Tweenbrook-ave.—Ruskin
Hall, The Cross, Mon., 7.30.

Halifax Esperanto Association.—E. BOOTHMAN, 13,
Hume-st., Gibbett-st.—Hoyle's Refreshment Rooms,
Gibbett-st.

Halstead (Essex).—Miss J. M. INMAN, Colchester-rd.—Fri.

Harrogate.—Miss E. MOODY, 101, King's-rd.

Harrow.—B. E. LONG, B.A., 46, Roxboro'-rd

Hastings.—A. J. ADAMS, Plymimmon-terrace.—Every
morning

Hebden Bridge.—Miss EMILY CROSSLEY, Weasel Hall.

High Wycombe.—A. BOORMAN, Espero Cottage, Rectory-
ave

Hobart (Tasmania).—E. A. BUDGE, 11, Church-st.

Holmfirth (Huddersfield).—F. ROBINSON, 44, Station-rd.

Huddersfield.—W. H. HIRST, 45, Thornton Lodge-rd.—
Technical College, Queen-st., S., Thur., 7.45.

Hull.—Miss E. VIVIAN, 8, Stirling-st.—Grosvenor Hotel,
Thur.

Ipswich.—A. GRIN, 26, Tyler-st.—Unitarian Chapel,
Friars-st., Fri.

Jersey (C.L.).—J. J. LE SUEUR, "Holmehurst,"
Queen's-ave.

Keighley.—Miss A. E. LUTY, 44, Drewry-ter.—Mon.

Kettering.—A. E. SMITH, Garfield-st.—Old Free Library-
bldgs., Silver-st., Sat., 6.30.

Kilmarnock.—PETER YOUNG, 42, Fullarton-st.—Ossing-
ton Coffee Rooms, Thur., 8—10.

Lancaster.—Miss GRISENTHWAITE, 5, Balmoral-rd.

Leamington.—J. HARRISON, 114, Plymouth-place.—
Tues.

Leeds.—Miss L. BRIGGS, West Lea, Armley.—10,
Park-st., Fri., 8.—(West) Socialist Esperantists.—L.
MARSH, 9, Fitzarthur-st., Armley.—Socialist Insti-
tute, Sutherland-st., New Wortley, Thur., 8.—
(Salem).—H. BARKER, 36, St. Luke's-rd., Beeston-hill.

Leith.—Miss E. WALLACE, 23, Starbank-rd., Trinity.

Letchworth.—E. FURMSTON, The Skittles Inn.—259,
Norton Way S., Sat., 6.

Lewes.—H. VERRAL, 8, Grange-rd.

Liverpool.—R. P. GRIFFITHS, 12, Bennison-drive,
Grassendale.—18, Colquitt-st., Room 10, each Tues.
and first Sat.

London (Central).—P. J. CAMERON, 31, Cheyne-row,
Chelsea, S.W.—St. Bride's Inst., Ludgate-cir., Fri.,
7.0.

Battersea, S.W.—Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-st.—
Board Room, Latchmere Baths, Wed., 8.

Bedford Park, W.—H. MEULEN, 19, Boscombe-rd.,
Shepherd's Bush.—Tues., 7.30.

Brixton, S.W.—E. W. EAGLE, 21, Kellett-rd.—59,
Brixton-hill, Tues., 8.

	Prices, post free. s. d.	Prices, post free. s. d.
D-ro. Jekyll kaj S-ro. Hyde (Stevenson), MORRISON kaj MANN	1 1½	*Kaŭzo de la Senlaboreco, La, de H. C. MEES 1 4
Don Kihoto en Barcelono, F. PUJULA Y VALLÈS ...	0 3½	Kio Okazis Foje en Sidono, GRABOWSKI ... 0 7
Du Novejo (M. Jókai), trad. J. DE LUXENBACHER ...	1 3	Kio povas okazi se oni donacas surprize, de E. ĈEFEĈ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono ... 0 7
Du Paroladoj , de EDMOND PRIVAT	0 4	Kondukanto kaj Antologio , de A. GRABOWSKI ... 2 0
Du Rakontoj, verkitaj de D. DE ROTHAN ...	1 1	Kongreso, La Tria , multilustrita ... 1 6
Du Rakontoj de A. Čehov, trad. B. KOTZIN ...	0 4	Konfeso (L. N. Tolstoj), trad. M. S. TENNER ... 1 4
Dürer, Albrecht. Reproduktajoj (53) kun teksto en Esperanto (tole bindita, 5s. 5d.) ...	4 4	Kredo kaj Scio (D-ro Gruner) ... 0 8
Ec en doloro ni estu ĝojaj	1 0	Kroataj Poeziaj, trad. MAVRO ŠPICER ... 1 7
* Ekonomico Socia (D-ro J. B. Marchlewski), trad. E. PFEFFER	0 4	Kulturceladoj de la Nuntempo (Prof. Dr. Aug. Forel) 0 10½
Elektitaj Fabeloj (Grimm), trad. KABE	1 8	* La Lasta (W. Reymont), KABE 0 3½
Elektitaj Fabloj (La Fontaine), G. VAILLANT ...	0 9	Laŭroj (Premiitaj Verkoj de <i>La Revuo</i>) ... 2 0
Ellro (Exodus), trad. L. L. ZAMENHOF ...	2 0	Legendoj (A. Niemojewski), trad. Br. KUHL ... 2 2
Eneido (Virgilio), trad. Dr. VALLIENNE ...	3 0	Legolibreto, J. BOREL ... 0 3½
En Fumejo de l' Opio (Reymont), KABE ...	0 7	Levidoj (Leviticus), trad. L. L. ZAMENHOF ... 2 0
En Harmonio kun la Eterneco (R. W. Trine), trad. F. SKEEL-GIÖRLING. Tole-bindita ...	1 8	Libroj de Kantoj (H. Heine) ... 0 3½
En Malliberejo (E. Cirikov), KABE ...	0 3½	Litadmonoj de S-ino Kodel (D. Jerrold), J. ROBBIE, Du serioj ... each 0 1½
En Rusujo per Esperanto, A. RIVIER ...	1 5	Londonaj Interesajoj, kun kvar kartoj ... 1 2
En Svislando. Bele ilustrita. E. RAMO ...	3 2	Maja Nokto (Gogol), trad. A. FRENKEL ... 0 7
Esperantaj Prozajoj	2 6	Malnovaj Paĝoj el "L.I." (Unua serio) ... 1 4
Esperanta Literaturo, Pri la. EDMOND PRIVAT (Parolado ĉe la Sepa Kongreso) ...	0 9	Manon Lescaut (Prevost), trad. D-ro. VALLIENNE 2 6
* Estu Homo! (C. Wagner), trad. SAM. MEYER ...	1 3	Marta (E. Orzeszko), trad. D-ro. ZAMENHOF ... 3 6
Evangelio Sankta Mateo, MIELCK kaj STEPHEN ...	0 7	Mia Poŝhorloĝo (M. Konopnicka), trad. KABE 0 6
Evangelio de S. Johano, La, ilustr. ...	0 1½	Ni Sekvu Lin (H. Sienkiewicz), trad. Br. KUHL ... 0 10½
Evangelioj, La Kvar (En unu rakonto), P-ro. R. LAISNEY ...	1 6	Nord-Germanaj Rakontoj (H. Bandlow) ... 0 3½
Fabiola (Kardinalo Wiseman), trad. E. RAMO ...	3 6	Nova Antologio (poemoj), A. GRABOWSKI ... 0 7
Fabloj de Krilov, 1a parto, trad. DEVJATNIN ...	0 6	Novaj Versaĵoj (Lermontov) ...
Fabeloj al Helenjo , trad. D-ro. N. KABANOV ...	0 3½	Ora Ŝafano, La Serĉado de la, O'CONNOR kai HAYES (kun angla traduko, 9d.) ... 0 7
Fabeloj de Andersen, I., SKEEL-GIÖRLING ...	0 3½	Paĝoj el la Flandra Literaturo ... 1 7
Fantom en Lublo (el la hungara lingvo) ...	1 1	Patrinoj, La (A. Aharonjan), D-ro A. FIŠER ... 0 3½
Fantomoj (I. Turgenev), trad. D-ro A. FIŠER ...	0 3½	Patroj kaj Filoj (Turgenev), trad. KABE ... 2 6
Faraono, La (B. Prus), KABE, 3 vols. ... each	2 0	Paulo Debenham , originala romano en Esperanto, H. A. LUYKEN (cloth, 3s. 3d.) ... 2 2
Fatala Suldo, trad. E. FERTER-CENSE ...	3 6	Pax (Zulawsky), trad. W. GRABOWSKI ... 0 5
Fundamenta Krestomatio , a collection of prose and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the standard guide for Esperanto style, 7th edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.) ...	3 6	* Plena Klasika Libro de Esperanto. Luksa eldono kun ingo, 1s. 3d. ... 1 0
Krestomatia Konkordanco (I. Participoj), O'CONNOR kaj HAYES ...	0 3½	Pola Antologio , de KABE ... 2 0
Fundo de l' Mizerio, La (V. Sieroševski), KABE ...	0 9	Por Kvietaj Personoj (1-akta komedieto) ... 0 6½
Genezo (Genesis), trad. L. L. ZAMENHOF ...	2 0	Portreto (Gogol), trad. D-ro. A. FISCHER ... 1 3
Centoj kaj Lingvo Internacia (Zamenhof) ...	0 3½	Praktiko de la Apudesto de Dio, La (Fr. Laŭrenco), LUYKEN (tole bindita, 7d.) ... 0 4
Germana Kantrezoro, Elekti el Muziko kaj teksto ...	2 3	Predikanto, La (Ecclesiastes) D-ro. ZAMENHOF 0 9
Ĝil Blas (Elektitaj ĉapitroj), trad. Busquet ...	1 3	Princo Serebrijanij (A. Tolstoj), trad. M. SIDLOVSKAJA, 285 paĝoj ... 2 9
Gulliver en Liliputlando, trad. M. INMAN ...	1 1½	Progresa de la Pilgrimanto, J. RHODES ... 1 7
Gvidlibro de Gibraltaro, CHARLES J. EDWARDS ...	0 7	Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF ... 1 9
Hermano kaj Doroteo (Göthe), trad. B. KÜSTER ...	1 1	Psalmaro, La , trad. D-ro. ZAMENHOF ... 2 6
Himnaro, kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M. (cloth, 1s. 2d.) ...	0 7	Puntistino, La, trad. CÉCILE ROYER ... 0 3
Historieto de Esperanto (Fišer) ...	0 7	Rakontoj al mia Belulino (J. Bach-Sisley) ... 2 2
Historio de Esperanto (Ed. Privat) ...	1 1	Rakontoj pri Feinoj (Perrault), SARPY ... 1 0
Horacio (Macaulay's Horatius). C. BICKNELL ...	0 9	Reĝo de la Montoj, La (About), trad. GASTON MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré ... 3 6
Humorajo, Libro de l' (P. de Lengjel) ...	2 6	Reĝo de la Ora Rivero (Ruskin), KELLERMAN 0 3½
Hungaraj Rakontoj (P. Herczeg) ...	0 3½	Rikke-tikke-tak (H. Conscience), trad. M. POSENAER ... 2 2
Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto, TH. CART ...	0 2	Sablero, MARIE HANKEL, bros., 7½d. ; bindita ... 1 0
*Instituto Milner, La, trad. Lyon'a Grupo ...	0 3½	Senlaca Sinofero, La (Roksano), orig. ... 0 6½
Inter Blinduloj (Dr. JAVAL) ...	2 0	Ščavinski (du rakontoj) ... 0 3½
Internacia Krestomatieto (Kun 6-lingva vortaro), A. AJSPURIT ...	0 4½	Sentencoj de Salomon La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF ... 1 6
Internacia Krestomatio (Kabe) ...	0 9	Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIÇULO ... 1 1
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), KABE ...	0 9	Spirita Juvelaro (Katolika Pregolibro), bindita ... 1 10
Japanaj Rakontoj, CIF TOŠIO ...	0 7	Sub la Nego , de J. J. Porchat, trad. J. BOREL ... 1 2
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenev), D-ro A. FIŠER ...	0 7½	Sufero (Carmen Sylva) en 7 lingvoj kaj Esp., D-ro S. LEDERER ... 0 10
Karaktero (Luiscius) ...	0 6	Tatterley (Tom Gallon), trad. A. WILSON (bindita 2s. 3d.) ... 1 9
Karavano, La (Hauff), J. W. EGGLETON ...	1 1	Teozofio, kelkaj vortoj pri, DIOU-TROUILLON ... 0 4
Karmen (P. Mérimée), trad. SAM MEYER ...	1 1	Tolstoj, Rakontoj de , 9 numeroj. La kolekto ... 1 9
Katerino (Sevčenko), trad. V. N. DEVJATNIN ...	0 3½	Transmorta Vivo (Fechner), trad. P. KODIK ... 0 10
Kaukaza Kaptito (Tolstoj), SARPOVA ...	0 3½	Tri Angloj Alilande (Merchant), orig. ... 1 0
		Tri Mortoj (Tolstoj), M. SIDLOVSKAJA ... 0 4½

		Prices, post free.
		s. d.
Tutmondaj Fajrokutimoj, de H. W. SOUTHCOTME	0	3½
Unua Legolibro , Legaĵoj gradigitaj de KABE	1	7½
Vendetta (H. de Balzac), M. MERCKENS...	1	3
Versaĵoj en Prozo (I. Turgenev), KABE	1	0
Versfarado kaj Rimaro , PARISOT kaj CART	0	6½
Virineto de Maro, La (Hans Andersen), <i>trad.</i> D-ro. ZAMENHOF. Ilustrita de H. M. Brodie	1	6
Vojagô interne de mia ĉambro (X. Le Maistre), <i>trad.</i> SAM MEYER	0	9
Westminster, La Abatejo de	0	3

DRAMA.

Advokato Patelin, <i>trad.</i> J. EVROT...	0	9
Angla Lingvo sen Profesoro (T. Bernard), unuakta komedio, <i>trad.</i> G. MOCH	1	0
Antaŭdiro, La, de C. STEWART, M.A.	0	4½
Aspazio, 5-akta tragedio, L. ZAMENHOF	...	2	6	
Avarulo, L' (Molière), <i>trad.</i> SAM MEYER	...	0	9	
Barbiro de Sevilla, 4-akta, SAM MEYER	...	1	1	
Bardell kontraŭ Pickwick, <i>trad.</i> W. MORRISON	...	0	7	
Benkoj de la Promenejo (monol.), P. CORRET	...	0	2½	
Boks kaj Koks, <i>trad.</i> C. STEWART, M.A.	...	0	5½	
Bombasto Furioza (W. Barnes Rhodes), <i>trad.</i> CHARLES STEWART, M.A.	0	7
Consilium Facultatis (unuakta proza komedio), J. A. Fredro, <i>trad.</i> A. GRABOWSKI	1	0
Don Juan (Molière), <i>trad.</i> E. BOIRAC	1	6
Dramoj, El Ia , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF	...	0	3½	
Du Biletoj, komedieto de FLO RIAN	...	0	5	
Edziĝo Kontraŭvola (Molière), <i>trad.</i> V. DUFEUTREL	...	0	7	
Edziĝo Malaranĝita, de V. INGLADA	...	0	6½	
“Elpelu Lin!” unuakta komedio (T. J. Williams), <i>trad.</i> J. HEDLEY INCE	0	6
En Dangero, 5-akta (R. Unterman), orig.	...	2	5	
Georgo Dandin (Moliere) , D-ro. ZAMENHOF	...	1	3	
Halka, 4-akta opero, <i>trad.</i> A. GRABOWSKI	...	1	0	
Hamlet , <i>trad.</i> D-ro ZAMENHOF, paper, 2s. ; cloth	3	0		
Hispanaj Dramoj (J. Benavente), V. INGLADA	...	0	3½	
Ifigenio en Taŭrido (Goethe), ZAMENHOF	...	2	0	
Julio Cezaro , <i>trad.</i> D. H. LAMBERT, B.A.	...	1	7	
Kaatje, de Paulo Spaak (4-akta), <i>trad.</i> D-ro. W. VAN DER BIEST	...	2	6	
Kial ili estas famaj ? ? ? (monologo), F. DORE	...	0	6½	
Komedioj, El Ia , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF	...	0	3½	
Komedioj, Tri Unuaktaj (luditaj en “La Kvara”)	...	0	10	
Makbeto, <i>trad.</i> D. H. LAMBERT, B.A.	...	2	0	
*Malsanulo pro Imago (Molière), W. VELTEN	...	0	6	
Mazeppa, tragedio, 5-akta, A. GRABOWSKI	...	2	0	
Monologoj, Tri, <i>trad.</i> P. BOULET	...	0	3½	
*Morgaŭa Virino, La, satira dialogo de ROKSANO				
Nesia Hejmo, La (Benavente), 3-akta, V. INGLADA	1	0		
Nevo kiel Onklo, La (Schiller), C. STEWART, M.A.	1	0		
Perfekta Kuiristino, 1-akta (Hentsch), RAMO	...	0	6	
Protesilas kaj Loadamio, LEONO ZAMENHOF	...	1	0½	
Rabistoj, La (Schiller), <i>trad.</i> D-ro ZAMENHOF	...	2	0	
Reaperantoj (H. Ibsen), unua akto, <i>trad.</i> O. BÜNEMANN	...	0	3½	
Revizoro, La (N. V. Gogol), <i>trad.</i> D-ro ZAMENHOF	1	6		
Rikoltado de la Peco, La (Sturgis), (unuakta komedio), C. BICKNELL	...	0	4½	
Rompantoj, La , 5 monologoj, de F. PUJULA	1	0		
Sinjoro Herkules (burleskaĵo), ARNTZ kaj BUTIN	0	3½		
Si Klinigas por Venki (Goldsmith), A. MOTTEAU	1	2		
Solo de Fluto (P. Bilhaud), <i>trad.</i> F. DORÉ	...	0	7	
Ventego, La (“Tempest”) <i>trad.</i> A MOTTEAU	2	2		

SCIENTIFIC.

Analitika Geometrio Absoluta, D-ro C. VÖRÖS	8	6
Bakterioj, Kvin Prelegoj pri (Prof. Odo Bujwid)	1	1
Elementoj de la Geometrio Absoluta, D-ro. C.		
VÖRÖS	...	4
...	...	2
Fortografa Optiko, Elementa, de KARLO VERKS	1	4

		Prices, post free.
		s. d.
Higieno kaj Moralo, <i>trad.</i> A. HERREMAN	...	0 10
Homa Radiado, Pri la, de E. BOIRAC	...	0 3½
Kormalsanoj, La, priskribo populara (Burwinkel), <i>trad.</i> D-ro. KUNSCHERT	...	1 1
Kurbaj Linioj, pri Unu Speco de, de Prof. A. DOMBROWSKI	...	0 7
Monadologio (Leibniz), <i>traa.</i> E. BOIRAC	...	0 7
Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio, C. ROUSSEAU	...	7 6
Spesmila Monsistemo, La, P. CORRET	...	0 1½
Teorio de Evolucio de Kono, NADINDA KOLOV RAT	0	7

MUSIC AND SONGS.

Birdoj forflugu ! Muziko de S.-ino GUIVY	...	1	6
Brilas l' Esper', de C. W. T. REEVE	...	0	7
Britaj Kantoj, Tekstaro de, AD. SCHAFER	...	0	3½
Danco estas Rava, La (valsa dueto), REEVE	...	1	1
En Songo (Heine-Zamenhof), L. RIGOIR	...	0	9
Esperanta Lando, ROWE-MCBURNEY	...	0	3½
"Esperanto," de HARRISON HILL (Ang. kaj Esp.)	0	1½	
Esperantaj Kantoj (dua eldono), laŭ konataj arioj, de A. B. DEANS, ĉiu libreto (5 kantoj)	...	0	6
Esperantista Kantaro, 13, kantoj, de K. JOST	1	0	
Espero, La, ĥoro , de F. de MÉNIL...	...	1	1
„ por baritono aŭ mez-sop.	...	0	7
„ muziko de A. SCHAFER	...	0	7
Funebra Kanto, por orgeno, de C. B. MABON	...	2	1
Gaja Migranto, La, de C. B. MABON	...	1	7
Himnaro, kolekto da 103 anglaj himnoj, de M. C. BUTLER	...	0	7
Ho, Mia Kor' (D-ro Zamenhof), de JOSÉE GUIVY	1	6	
"Huddersfield" Collection...	...	0	4½
*La Nerenkontito (Fleming Fulcher), muz. de M. F. COATES	...	1	F
La Patrolando, A. B. DEANS	...	0	3
La Sola Sinjoro (Esp. kaj angle.), de I. MEARS	0	3	
Mi Aŭdas Vin (L. Zamenhof), de H. HARRIS	...	1	7½
„ „ de F. DE MENIL	...	1	½
„ „ de S. MCBURNEY...	1	1	
Ne estas ĉe la batalejo, de C. B. MABON	...	1	7
Nova Kanto DOMBROWSKI-TRICKETT	...	0	3
Okuloj viaj (R. W. Emerson), de C. B. MABON...	1	1	
Se ci estus blinda, Esp. teksto de A. SCHAFER	1	7	
Vojo, La (kanto kun fortepiano), R. DE DESHAYS	0	5	

PROPAGANDA AND MISCELLANEOUS.

Albumo de Konataj Esperantistoj, de F. SCHUCK	2	7
Demandaro pri la Historio, Literaturo kaj Organizajoj de Esperanto, de R. DE LADEVÈZE	1	1
Do you know Esperanto? per 100	5	6
*Esperanto en la Blindularo (A. J. ADAMS) ...		
Hour of Esperanto, An, CART-COX	0	6½
How to Form Esperanto Groups, W. M. PAGE...	0	1½
International Language, by W. J. CLARK, M.A.	1	3
Keys (Slosiloj), Esperanto (I.P.E.), now ready in English, German, French, Italian, Swedish, Dano-Norwegian, Hungarian, Portuguese, Bohemian, Russian, and Welsh, per doz., 6d. ; per 100	3	0
Spanish, 3s. 9d. ; Catalan, Dutch, Finnish, Polish, Roumanian, Croat-Servian, per 100	4	0
Passing of Babel , by B. E. Long B.A.	0	7
Por kaj Kontraŭ Esperanto , de D-ro. VALLIENNE	0	4
Postcards, Propaganda (I.P.E.) ... per 100	1	8
Ditto, B. E. A. Propaganda, ... per 100	0	8
Ditto, Raphael Tuck Colrd. Ser. 9964, packet	0	7
Red Cross, Esp. Guide, Lieut. BAYOL	0	1½
Salutpoštarkoj de B.E.A. ... per doz.	0	7
Salvo de la Problemo de Lingvo Internacia ("Esenco kaj Estonteco" el <i>Krestomatio</i>), with English translation by A. E. WACKRILL	0	7

La Nova Testamento

THE NEW TESTAMENT — IN ESPERANTO. —

Published by the British and Foreign Bible Society
and the National Bible Society of Scotland.

PRICES:

White Paper Edition.

		s.	d.
1.	Art Cloth, Gilt Edges	1	6
2.	French Morocco, Limp	2	0
3.	Persian Yapp, Leather Lined	4	6

India Paper Edition.

4. French Morocco, Limp	-	3	0
5. Persian Yapp, Leather Lined	-	6	0

POSTAGE 3d. EXTRA.

From The British Esperanto Association (Inc.),

133-136, High Holborn, London, W.C.

Copies of the New Testament in Esperanto will be on Sale about the middle of December.

To THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.),
133-136, High Holborn, London, W.C.

Please send me..... cop..... of the
NEW TESTAMENT IN ESPERANTO, No.....
for which I enclose remittance value

Name _____

Address

Date

Date P.T.O. The British Museum, Vol. VIII No 96 December 1912
mentioning the following.

GOOD NEWS FOR ESPERANTISTS !

The Complete and Up-to-Date Esperanto-English Dictionary.

By E. A. MILLIDGE, F.B.E.A.,

WILL BE READY MID-DECEMBER, 1912.

Published by Stead's Publishing House.

One of the best methods of propagandizing Esperanto is the acquisition of a good knowledge of the language itself; so that when pressing its possibilities upon other people, the enquiry "Do you speak it yourself?" can be at once answered in the affirmative.

This implies facility in reading and writing, and thus a perfect dictionary is a desideratum.

The monumental and long-expected volume now ready is the result of many years of labour by its compiler, E. A. MILLIDGE, and it is an extraordinary testimony to the unapproachable value of the language that such a volume can be compressed into a slim book, $6\frac{1}{2}$ by $4\frac{1}{4}$ inches. This, of course, is owing to the fineness of the paper, for the book is really a compendium of information, in some cases there being only three or four roots to a page, on account of the number of phrases given to illustrate the uses to which the roots can be put. All Esperantists will know the value of such a work by such an authority, and will hasten, let us hope, to buy for themselves, and as a Christmas gift to those whom they are proselytizing.

496 pp. Cloth Bound. 5s. net; 5s. 3d. post free.

To THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.),
133-136, High Holborn, London, W.C.

Please send me cop. of E. A. MILLIDGE'S
ESPERANTO-ENGLISH DICTIONARY, for which I enclose
remittance value.....

Name.....

Address.....

Date.....

P.T.O.

VISKIO ESPERANTO

LA BONSTATIGILO.

Prezo: 25 Sm. 500.

Speciala Rabato de 2.5 Sm. sur ĉiu kesto, sed nur AL LA ESPERANTISTOJ.

Cia profitu el la Marko "Esperanto" estas elspezata ĉe LA ESPERANTISTOJ.

Mono kun Mendo.

KORESPONDU ESPERANTE PREFERE.

BUCHANAN, SCOTT & CO.,
Garthland Street, GLASGOW

ESPERANTA KARTLUDO

"FELIČAJ FAMILIOJ."

"Mi deziras al ĝi multe da amikoj kaj uzantoj."

L. ZAMENHOF.

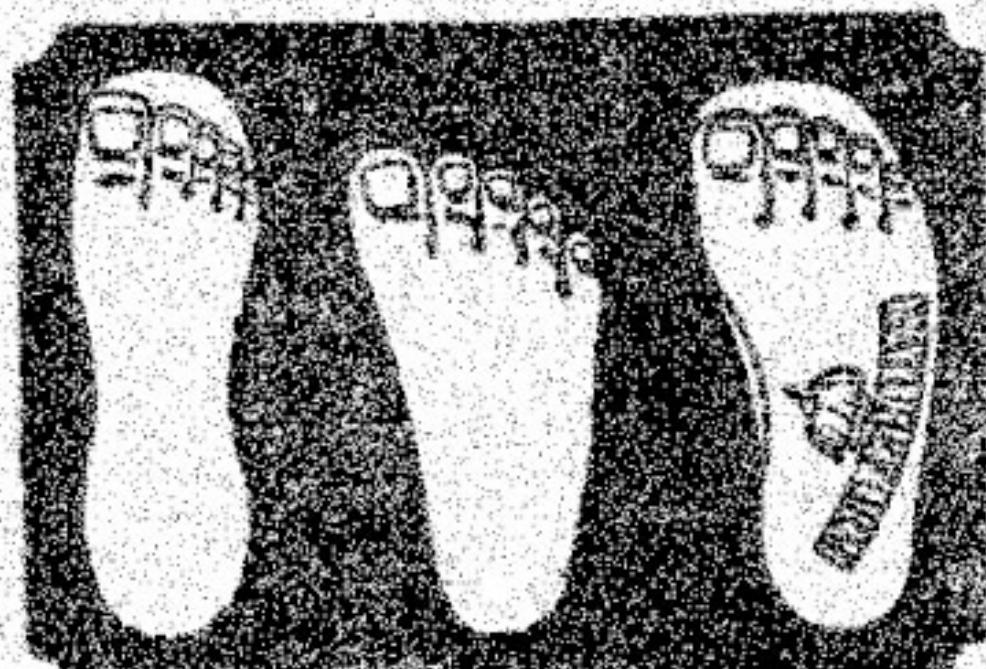
1s. 1d., de S-ro C. McPherson, 60, Devonshire Road, Cambridge.

KOMFORTA LOGEJO

Por angle-parolantaj Esperantistoj.

Oportune lokita, facile atingebla de ĉiuj partoj de Londono.

54, Croftdown Road, Highgate Road, London, N.W.

Betoj, Suoj, Sandaloj,
Pantofloj, Kaŭtukaj
Suoj, Strumpoj. Ĉiuj
ekskluzive laŭ la tipo
'Naturformo.'

HOLDEN FRATOJ.

3. Harewood Place,
Oxford Street, London, W.

Katalogo
Sendage.

RAPORTO PRI LA OKA KONGRESO de Esperantistoj, de Ned Katryn

Kiel sprita, tiel detala.—kiu kiel detala, ĝi scopartia estas tiu Raporto pri la Oka Kongreso. Legante ĝin, oni ne nur scingas pri la kongresaj okazintaj, sed ankaŭ quas per ĝi. Eblecoj de Esperantisto devus posedi kaj legi ĉiun ĝi librojn.

Pg. 96. Prezo 1s. afankite.

ĉe la Brita Esperantista Asocio.

ACETU ĈE VIAJ SAMIDEANOJ.

High-Class: **Pianos** and **Player Pianos** for cash or easy payments. From 8s. monthly. New Pianos from £14 14s. Od. Secondhand from £4 4s. od. Catalogues post free. Our new player can be fitted to any piano for 20 guineas.

Gramophones, His MASTER'S VOICE, COLUMBIA, KENA, EDISON, PATHÉ, and all others supplied with records at lowest prices for cash or easy monthly payments.

SEND FOR FREE CATALOGUE AND SPECIAL OFFER.

THE LYRIC PIANOFORTE CO.,

26. Church Road, South Hackney, London, N.E.

(6 doors above Hamilton Station, N.L.R.).

Proprietor - T. SIMPSON.

THE BIBLE IN ESPERANTO.

OLD TESTAMENT (Dr. Zamenhof's Translation).

	Post Free.
Genezo (Genesis) ...	2s. 0d.
Eliro (Exodus) ...	2s. 0d.
Levidoj (Leviticus) ...	2s. 0d.
La Psalmaro (Psalms) ...	2s. 6d.
La Scutencoj de Salomono (Proverbs) ...	rs. 6d.
La Predikanto (Ecclesiastes) ...	9d.

(Translation of J. H. FREID)

La Kantej de Salomono (Songs of Solomon) ...

5d.

NEW TESTAMENT, COMPLETE.

See Leaflet Enclosed.

DU FRANCINOJ, patrino kaj filino, akceptus pensione en sian domon, lokatan en ĉarina preskata kampara ejo tamen en urbo Ongers mem (80,000 loĝantoj). Knabininoj cii irendu mojn, kiuj dezirus veni Francujon por lernan o Franclingvon, faru proponon kaj prezon.—Skri a S-ISON LETATE.

23 Quai Pologne, Ongers, Francujo.

C. A. G. BROWNE,
LA ESPERANTO REKLAM- KAJ ANONC-ACENTO
por ĉiuj gazetoj en ĉiu lando. Aferoj grandaj
kaj malgrandaj.

Sola Adreso: LONDON, W.C.
20, WELLINGTON STREET, STRAND.

LA PROFITON DE ĈI TIU LIBRO ONI DEDIKOS AL PROPA-
GANDO DE ESPERANTO INTER LA BLINDULOS.

ĴUS APERIS

LA UNUA LIBRO EL SERIO

LA KANTOJ DE SALOMONO

LIBRO EL LA BIBLIO

EL LA HEBREA LINGVO TRADUKIS

J. H. FRED

B ELE TRADUKITA
ELE PRESITA . . .
ELE BINDITA . . .

20sd
Afrankie
Tutmonde

EKSTERLANDE, . . .
2 RESPONDKUPONOJ
INTERNACIAJ . . .

OE LA TRADUKINTO.

14a, BRISTO PLACE, EDINBURGH (Skotlando).

How Booksellers may Help.

During the next month the British Esperanto Association will be prepared to supply Booksellers in the United Kingdom with quantities of not less than one dozen copies of the booklet, "THE PASSING OF BABEL: or, Esperanto and its Place in Modern Life," at the rate of four shillings a dozen (12/12), carriage paid; and to take back unsold copies up to one half of the total supplied, if returned, carriage paid, within three months from the date of the order. The retail price of the booklet is sixpence net.

It is hoped that this new method of introducing Esperanto to the general public will be appreciated, and the kind co-operation of Group Secretaries and other propagandists is asked to get the Bookselling Trade to take up the offer.

International Language.
Past, Present and Future.

By the late W. J. CLARK, M.A., PH. D., B. Litt. L.

Second Edition, with Preface and Appendix by
H. BOLINGBROKE MUDIE and B. E. LONG, B.A.

PRICE 1/- POST FREE 1/3.

FULL OF FACTS AND ARGUMENT.

Oficiala Organo de la VIII Kongreso
Pola Esperantisto.

Monata gazeto. En 1912 "P.E." krom 12 ilustrataj zorga redaktatoj, numeroj en kinsika, pure fundamenta Esperanto, donas al siaj abonantoj seupagan "Literaturan Aldonon".

"Pola Espero" enhavaskonstantaj rubrikoj: Propaganda artikoloj (pole) * Esperanta demandoj * Rakontoj, noveloj, poezioj. * Populace sciencaj artik. * Scienco kaj Vivo. * Opinioj. * Konsidero! * VIII Kongreso (kun ilustr.). * Kroniko. * Korespondoj * El Espero-Mondo. * Faktoj. * Bibliografio. * Revuo de la gazetoj. * Konkursoj kaj problemoj. * Humorajoj. * Respondo de la Redakto. * Muziknotoj. * Ilustroj. * Anoncoj.

Abonprezo: Jare kun "Literatura Aldono" — 2.65 Sm., 5d. 4p. ĉe la B.E.A.

Petu specimenan numeron (kontraŭ respondkuponon) al la Administracio, Hosa 20, Varsovio, Polujo.

A CHRISTMAS PRESENT FOR
ESPERANTO FRIENDS.

On the 9th December the B.E.A., 133-136, High Holborn, London, will have for sale a limited number of copies of

'Tra l' Silento'

A Special Christmas Edition

of Selected Original Esperanto Poems of
EDMOND PRIVAT.

Printed in fine artistic style by the Arden Press at Letchworth, and richly bound in calf leather, blue and gold.

PRICE 2/- post free. With Art Paper Cover, 1/6 post free.

Efiks propagandilo por montri, ke Esperanto estas vivanta lingvo!

THE ESPERANTO TEACHER.

By HELEN FRYER.

New and Enlarged Edition.

52 pages of new matter, consisting of English-Esperanto vocabulary and prose readings.

Same price as before: 6d. net, 7½d. post free.

"EVERYBODY'S READING IT!"

TRI ANGLOJ, ALILANDE.

The first Humorous Romance originally written in Esperanto.

Price 1s., post free, from
LA ESPERO, LYNETTE AVENUE, CLAPHAM COMMON,
LONDON, S.W.

CELLULOID BUTTONS.

A new button, 1½ inch in diameter, with brooch fastening, is on sale at the B.E.A. Price, 2d. each, or 1s. 6d. per dozen to groups.

These buttons are particularly suitable for demonstrations, public meetings, or any gathering where prominent display of the Esperanto badge is necessary.

LA SLOSILO ĈEFEĆA.

La plej efika propagandilo, jam havebla en la jenaj 17 lingvoj:—

Angla, bohema, dan-norvega, finna, franca, hispana,
holanda, hungara, germana, itala, kataluna, kimra,
pola, portugala, rumana, rusa, serb-kroataj, sveda.

Po Sm. 1.300 kaj Sm. 2.000 por cento afankite.

INTERNACIONALA PROPAGANDO ESPERANTISTA,

135, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL^o VIII. N-RO 96.

DECEMBRO, 1912.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—En Granda Britujo, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr.4, M.3; laŭ internacia mono, Sm.1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poštmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

• • •

REDAKCIJO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permisas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendas artikolojn neakceptitajn.

• • •

ANONCOJ.—Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, W.C.—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 2 ŝilingoj por kvar linioj.

From the Esperanto Watch Tower.

“Fac's are chieles that winna ding.”

China Again.—The following is an extract from a letter from S-ro Tsai Guennbeh, Chinese Minister for Public Instruction in the Arts and Sciences, to General Sebert (*membre de l'Institut*), founder of the Central Esperanto Bureau in Paris:—“... Henceforth I shall use every endeavour to disseminate the neutral auxiliary language in every part of the Republic, with a view to the facilitation of international relations. To show that I am of like opinion with yourself, I may inform you that we have just organised a course of instruction in Esperanto in the capital.” Bravo China!

Go-ahead Municipalities.—The Municipal Council of the Seine *Département* recently voted a subvention of 300 francs for the PARIS Esperanto Group; also 50 francs for the group in CHARENTON, and a further 50 francs for the group at PRÉ-ST. GERVAIS. The Corporation of SEVILLE in Spain has voted 1,500 pesetas for the local Esperanto Society.—The Mayor of MUNICH has made a donation of 500 marks in aid of an Esperanto festival.—The municipal authorities in DANZIG and ZOPPOT both granted subsidies to the recent Esperanto Congress held in their towns.

University Students and Esperanto.—There has recently been founded in BERLIN a *German Students' Esperanto Association*. The aim of the new association is to link up Esperanto-speaking students in universities all over the world, and also to initiate the formation of Esperanto clubs among students in German higher-grade schools. The association has already seven vigorous

ENHAZO.	Pago
From the Esperanto Watch Tower	221
Chronicle:—Coming Events. — Esperanto for Doctors.—French Socialist and Esperanto.— Esperanto as Peacemaker.—Lecture List	222
Nekrologoj:—D-ro Dor. — C. R. Mackey. — H. L'Estrange Ewen	222
Progreso de Esperanto en Britujo.—Resumo por Alllandaj Gazetoj	227
La Kristnaska Festo en Meksikujo. E. E. GUERRA	228
Herostratoj kaj Don Kihotoj. V. DEVJATNIN	229
La Kvintpinta Stelo antaŭ Dumil Kvarcent Jaroj (W. W. Rouse Ball). MAX SULTZBERGER	229
Learners' Corner. M. C. BUTLER	231
Novjaraj Decidoj. L. SWAN	232
Secretarial Notes	233
The Spread of Esperanto	233
Libraro kaj Gazetaro	234
Alvoko	236
Esperanta Pregejo en Londono. M.C.B.	237
Johann Martin Schleyer...	237
Pošta Kesto	237
Esperanto Progress Abroad.—Bulgaria.—France.— Roumania.—Saxony	238
Por la Blinduloj. HILDA E. BOORD	239
Council Meeting, B.E.A.	239
B.E.A. New Members, Examinations, Guarantors, Donations, Competitions, F.K.I., etc.	240

branches in Berlin, Brunswick, Charlottenburg, Kiel, Munich, Rostock, Stuttgart, and a number of private members. Further information may be obtained of *Herr Stud. ing. H. Christaller, Neue Weinsteige 61, Stuttgart*.

An *Esperanto Course for Municipal Officials* has been organised by the Town Council of LEIPZIG, and a subvention of 400 marks granted for carrying it on. According to latest information, as many as 200 municipal officials have entered their names for the classes, which will be held in various districts of the town.—At THE HAGUE, Holland, where a similar course was recently announced under the auspices of the Corporation, the number of entries was so large that a supplementary class had to be organised. Esperanto is quite popular at The Hague in the public services, being spoken by many tramway conductors and policemen.

Various.—Esperanto periodicals and propaganda matter are to be found in the libraries of all ships belonging to the famous *Hamburg-Amerika Line*, the directors of which are quite in favour of our language, which should certainly much increase the amenities of trans-Atlantic voyages, where passengers are drawn from every nationality under the sun.—The well-known PARIS firm, the *Bon Marché*, numbers among its staff some 50 Esperantists. For quite a time past courses of instruction in Esperanto have been regularly given to the employés.

CHRONICLE.

Matter for the Chronicle should be sent to the Editor not later than the 15th of the month, for insertion in the following number. Reports may be in English. Matter for "Coming Events" (which should be as concise as possible) may be sent in up till the 20th.

COMING EVENTS.

La Sesa Konferenco de la Londona Federacio okazos sabaton la 18an de Januaro, 1913. La kunvenejo estos Stanley's Hall, luksa ĉambrego sur strato Lavender Hill, Battersea. Biletoj kostos unu ŝilingon. Pluajn detalojn petu de la sekretario de la loka komitato, S-ro A. E. Evans, 8, Bolan-street, Battersea.

Propaganda Tour.—What will no doubt prove a most fruitful "paroladvojaĝo" is being undertaken by Prof. Aug. Pitlik, of Praha, who purposes visiting Germany, Holland, Belgium, France, England, Spain, and other countries throughout Europe, with the object of making known by means of lantern lectures the beauties and attractions of Praha, the capital of Bohemia. His enterprise, we are informed, is supported by such authorities as the Town Council and the Chamber of Commerce of Praha, the National Council of Bohemia and the National Bohemian League for the encouragement of "Turismo." The lectures will be delivered in Esperanto and translated into the national language of the audience. S-ro Pitlik takes with him more than two hundred artistically coloured slides (the work of the Bohemian artist Spillar), of which a large number relate to scenes in the famous national gymnastic festivals of the Sokols. We understand that the project is very warmly backed by the *Bohema Unio Esperantista*, and we therefore have much pleasure in strongly recommending all groups wishing to arrange for a lantern lecture to communicate with the B.E.A., who are acting as Mr. Pitlik's agents for his engagements in this country.

Action should be taken immediately, as, according to our information, S-ro Pitlik arrives in England in January, and is now making up his itinerary.

Festeno Esperantista.—La ĉiujara Kristnaska Festeno en la Eustace Miles (Vegetara) Restoracio, Chandos-street, Charing Cross, okazos ĵaŭdon, la 12an de Decembro, je la 7a por 7.15a p.t.m. Por Esperantistoj, kiuj antaŭe enskribigis iliajn nomojn, speciala tablo estos rezervita. Ĉiu, kiu deziras seĝon rezervitan, bonvolu sciigi S-ron C. E. Cowper (Vic-Prezidanto de la Charing Cross' Klubo), ĉe la B.E.A. oficejo; aŭ, laŭvole, la Sekretarion de la B.E.A., aŭ la Sekretarion de la Londona Klubo. La prezo estos s.1.25 (2s. 6p.) por ĉiu persono.

Post la festeno, la Gesinoroj Miles akceptos la festenulojn, kaj okazos diversaj amuzajoj, ĝis la 11a p.t.m.

Sendube, kelkaj samideanoj — anoj de la Klubo kaj aliaj — memoros ke, je simila okazo antaŭ du jaroj, ili pasigis tre agrablan vesperon; oni esperas, ke ĉe la venonta okazo la Esperantistaro multnombra ĉeestos, kaj inter la gastoj laueble propagandos.

Saturday Afternoons in Esperanto-land.—Each Saturday afternoon in December Esperantists will meet in the Central Hall, Natural History Museum, South Kensington, at 2.30 p.m. At closing time (4 p.m.) tea at A.B.C. adjoining S.K. station.

Sutton.—December 18.—Public lecture on Esperanto at the "Sutton Unionist Club" in Bexhill-street, beginning at 8 p.m. Entrance free. Esperantistoj ĉeestu multenombre laŭ povo kun amikoj!—L.C.C.

Brighton.—December 19.—Free Lantern Lecture on Esperanto, by Mr. H. Bellingbroke Mudie, Prez., B.E.A., at the Public Library, 8.15 p.m.

Plymouth (La Tri Urbo).—To commemorate the anniversary of the birth of (ought we to say it?) "Nia kara Majstro," a service will be held in Esperanto on the 15th inst. at the Friends' Meeting House, Treville-street, Plymouth (which hall has been kindly placed at the disposal of the group free of cost), at 3 p.m. Speaker, Mr. G. C. Law. As this is the first time such a service has been held in Plymouth, we hope all "gesamideanoj" who happen to be in Plymouth on that day will make a special effort to attend.—E.E.Y.

NEKROLOGOJ.

Kun profunda bedaŭro ni devas raporti la morton de nia kara kunlaboranto, D-ro HENRI DOR, Prezidanto de la Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio, kiu okazis en Lyons je la aĝo de 78 jaroj. D-ro Dor estis ĉiam tre amata ĉeestanto ĉe niaj Kongresoj, kaj oni tre bedaŭris, ke li ne ĉeestis en Krakovo.

Li ankaŭ estis grava okulisto, kaj havis multajn internaciajn postenojn kaj honorojn. La Konsilantaro de la B.E.A. esprimis sian kondolenco kun la familio kaj kun la T.E.K.A., kaj multaj el ni trovas, ke ni perdis ĉarman personan amikon.

* *

La 8an de tiu-ĉi monato mortis en Edinburgo en la aĝo de 27 jaroj, post longa kaj dolora malsano, CHARLES R. MACKEY, D.B.E.A., L.R.C.M. Lia morto forprenis el la rangoj de nia pacia armeo kunbatalanton viglan kaj sindoneman. Spite de grava korpa malhelpo — blindeco — Sinjoro Mackey ne nur sukcesplene ellernis Esperanton, sed ankaŭ estis lerta kaj kulturita muzikisto. Ofte ĉe la kongres-koncertoj en Edinburgo, Perth, Dundee kaj Antverpeno aŭdigis lia ĉarmema kantado, kaj liaj aŭskultintoj sciigos kun profunda malĝojo, ke la bela voĉo, kiu antaŭe kortuſis ilin, estas nun por ĉiam silenta! Al liaj parencoj, kiuj ploras sian perdon, ni esprimas plenkoran simpaton.—J.D.S.

* *

Kun bedaŭro ni devas raporti la morton de S-ro H. L'ESTRANGE EWEN je la aĝo de 36 jaroj, kiu eble estis la plej frua angla Esperantisto, ĉar li lernis la lingvon per rusa lernolibro en la jaro 1889. Kvankam li neniam oficiale rilatis kun nia Asocio aŭ laboro li estis fervora memstara propagandisto. Li estis ankaŭ tre konata en la filatelia mondo, kaj lia morto estas sincere bedaŭrata.

GENERAL.

Esperanto for Doctors.—It is significant of the growing status of the auxiliary language that the *Lancet*, the important medical organ, should publish in considerable detail (September 21) a report of the Special Congress of Esperanto Doctors held at Cracow in August on the occasion of the Eighth Universal Esperanto Congress. Among the items reported we note that a special committee, consisting of Professor Jameson Johnston (Lecturer on Surgery to Dublin University), Dr. George Johnston, of London, and Dr. Rothschild, of Aachen, was appointed at the second session to work for the inclusion of Esperanto among the official tongues at the forthcoming Seventeenth International Medical Congress in London. Papers were presented by Dr. Sós, of Vienna, on New Methods in Dentistry; by Dr. Dabrowicz, of Warsaw, on Salvarsan; by Dr. Fischer, of Tiflis, on Extra-Uterine Pregnancy; and by Dr. Moser, of Switzerland, on Antinomycosis; and were thoroughly discussed in Esperanto by all present. All of which is further evidence—if further evidence be needed!—that Esperanto has "come to stay." It is the habit of some to ask: "Has Esperanto a future?" To such we would reply: "It has not only a future, and a future of world-wide use; it has also a *present*, for thousands are using it daily throughout the world!"

Esperanto Lecture on Geology.—The *Letchworth Citizen* in a recent issue has the following interesting paragraph from the pen of the Editor. It is significant of the growing practical application of Esperanto:—

"On Saturday evening, in the Guild of Help room, Station-road, Dr. Werner Marchand, a German scientist, gave a most graphic and interesting lecture on 'Volcanoes' in Esperanto, showing by diagrams and illustration the tremendous effect this and kindred forces have had in the formation of strata, and the conformation of the earth's surface. The doctor had a large number of specimens of volcanic and other rocks which were handed round for inspection, beside many excellent photographs. To an uninitiate the wonder was that so much of the lecture was intelligible, and to us this fact bore eloquent witness to the ease with which Esperanto can be acquired. Its fluidity also was very pleasing. At the close Mr. Ebenezer Howard (in English) voiced the thanks of the audience to the lecturer, and he, in reply, expressed the pleasure it gave him to speak in Esperanto to an English audience. At this time, too, when one heard so much of English and German interests, he thought meetings of such a friendly character ought to be more frequently arranged."

It will be remembered that Mr. Ebenezer Howard, who welcomed the lecturer in Esperanto, is a competent *Samideano*. His paper on "Garden Cities" was one of the most interesting given at the Eighth World Esperanto Congress at Cracow last August.

French Socialist and Esperanto.—The *Daily Herald* of October 26 prints an interesting letter from *Samideanino* Dusa Roche:—

"I am amazed to find no mention in the *Daily Herald* of an important point in Hervé's speech at Shoreditch. He advised the workers to learn Esperanto, and said the language barrier was insuperable.

"The workers, indeed, should learn. What brought me to see the necessity of it were the accounts of an International Socialist Congress in Munich. German and English newspapers did not convey the same meaning. Even the resolutions were at fault, although the translations were good. The workers are now entirely in the hands of an interpreter. The man may be honest or not in his translations. He may be the tool of some party autocrat. Why not understand one another? National languages seem barred on account of political jealousies. Esperanto has stood the test of international congresses. Thirty different language-speaking people have debated in the one language. There were no two meanings to their resolutions. The saving in time is great. Governments can pay heavily for translators and for ambassadors who know languages. Even lieutenants in the Navy, who can act as interpreters, get £30 or £50 a year more for an extra language. It is a point to be thoroughly discussed by the workers. They should send delegates to the next International Congress to report on Esperanto."

[Lest timorous readers should apprehend a social revolution, we hasten to assure them that though many Esperantists are Socialists, there are many more who are not, and that Esperanto and the Esperanto movement are themselves absolutely neutral, aiming above all at facilitating international intercourse whether it be for Socialism or any other -ism, or no -ism at all.—RED., B.E.].

Esperanto for Telegraphists.—In this connection Miss Eileen de B. Daly (Bordighera), writing in *The Nation* (Oct. 12), says: "Why is it too much to expect of Governments that they should insist on their telegraphists having a knowledge of Esperanto? The very fact that the French Government has classified the language as a 'code' makes it mani-

fest that it is already largely used for telegraphic purposes; and, surely, everyone may rightly expect of his Government that it should use its influence to encourage and develop this very simple channel for the expression of international goodwill. Even were a great deal of energy necessary for the purpose, many people would agree that the energy was well directed; but, as a matter of fact, it would be a very small undertaking for every telegraphist to pass an elementary examination in Esperanto. The Press may think it too much to expect of Governments to insist on this; but Esperantists do *not* think it too much to expect of the Press that it should recognise the manifestations that tend towards the realisation of international peace."

Esperanto as Peacemaker.—Under this head the *Manchester Guardian* (Sept. 23) published the following letter from Mr. W. Brown, a Chorley Esperantist:—

"I have read with interest the remarks of Sir Thomas Barclay on Anglo-German relations. As he says, reciprocal visits of kindred societies and so on are valuable, but the fact remains that the peoples have no direct knowledge of each other, and a 'better mutual knowledge' is the chief need. The 'curse of Babel' is the root difficulty. It is impracticable for more than a very small portion of our people to learn the German language, and *vice versa*. I myself have had no opportunity to do so, and I have many German friends who know no English, but with whom I carry on a regular friendly correspondence, and with whom I have had most interesting conversations, thanks to Esperanto. Esperanto is the instrument by which sooner or later the problem of intercommunication between the common people of the civilised nations will be solved. It is efficient, eminently practical, has been tested beyond doubt. It ought to be taught in every elementary school. Those past school age can get a practical knowledge of it at the cost of a few pence and a few weeks' interesting study in spare time. Thousands of students in every country of the world are ready to carry on a correspondence with English men and women, and, further, to welcome them if they choose to visit a foreign land, as I myself have been welcomed in different countries, thanks solely to Esperanto. I have said that the advantage to be gained is worth a national effort. It is worth an international effort. The cause of the disease is known. Why not apply the remedy?"

Esperanto and Vegetarianism.—Vegetarianism, like most modern movements, is no longer confined to one country, but numbers among its adepts men of every race and nationality. That some of its devotees are up to date in their propaganda is shown by this paragraph from the *Glasgow News* of November 12:—"At the weekly meeting of the Glasgow Esperanto Society in the Alexandra Hotel last night, the subject under discussion was 'Ten Reasons Why You Should Become a Vegetarian.' The discussion was general, and many members took part in it, and not the least interesting aspect of the evening's proceedings was the demonstration of the fact that the auxiliary language is admirably suited as a medium of speech in which to thresh out such problems, each member expressing him or herself in simple, easy style, yet with clearness and precision."

Is Esperanto Dying?—A lady who recently paid a visit to our offices, having just returned from Switzerland, tells us that when she went shopping with a friend in Morges, near Lausanne, Esperanto was the only language used, it being spoken at all the shops visited. One result of this convincing demonstration of the utility of Esperanto was the above-mentioned visit, for the purpose of joining the British Esperanto Association, and the opening of a deposit account.—Show this to that sceptical friend who says one never meets an Esperantist abroad!

LONDON.

Norwood.—*An Esperantist's Summer Holiday.*—Under this title the following appeared in the *Norwood News* of November 17:—

"The Clarence Hall was filled to its utmost capacity on Wednesday evening, November 13, to hear Mr. H. Bolingbroke Mudie describe the last summer holiday of a group of Esperantists. The chair was taken by Mr. W. C. Watling, chairman of the Penge Education Committee, who in his brief opening remarks gave the credit for the successful meeting to Miss Dora Bellamy, who always did most thoroughly every piece of work she took in hand. Miss Bellamy, owing to her enthusiastic advocacy of the cult of Esperanto, has been successful in getting THE BRITISH ESPERANTIST, and other works on this most interesting subject, placed in the Penge Library. It was only last week that Captain Marr, one of the members of the Book Selection Committee, requisitioned a further supply of Esperantist literature, in consequence of the increasing demand for fuller information on the study of the language.

"Mr. Bolingbroke Mudie prefaced his lecture with a few remarks on Esperanto, its use and progress, and then proceeded to describe the pictures, all made from photos specially taken by Miss Bellamy in a 5,000-mile journey through Bavaria, Austria, Poland, Hungary, Servia, Bulgaria, Roumania, etc. As the lecturer is an excellent *raconteur* and was quite *au fait* with the journey and the pictures, he made the holiday tour a most enjoyable one, even to those who only followed it on the screen."

A report also appeared in the *Norwood Review*.

London Club (Central).—Summary of speech delivered at the London Esperanto Club, Oct. 11, by Dr. Hulton, a lady member of the Finnish Parliament: "I bring you greetings from Finland. It is the first time that I have had the opportunity of hearing Esperanto spoken, and I must say that it seems to me to be quite euphonious. Such a language must be very useful to express internationally all human thoughts and sentiments. Probably persons who, like yourselves, have mastered such a difficult language as Esperanto would not be alarmed at the difficulty of my own language, Finnish—a language which by repute is the most difficult language in Europe. My language has sixteen cases; it is, I think, the most melodious language in the whole world! I hope that your Esperanto movement will advance the general movement of intercomprehension between the peoples of the world, and may I also hope that my own nation will profit by your friendly sentiments and sympathy?"

Mildmay.—The excellent monthly programme of this society has the following *admono*, which is worthy of a more than local application:—"The Committee appeal to you to support your local society in an active way. *Unco da helpo plivaloras ol fungo da simpatio kaj bondeziroj.* If you are a member of the society, what are you doing to help it?"

THE PROVINCES.

Barrow-in-Furness.—For the fifth year Esperanto classes are being conducted by Mr. W. H. Symons, under the local Education Committee, in the Sholter-street Commercial School on Thursdays, from 7—9 p.m. There is a total register of 25 juveniles and adults—the course for juveniles being part of the commercial curriculum without extra fee; while for adults a charge of 2s. 6d. per session is made. The Educational Committee give prizes for attendance and home work for each course: 5s. 6d. for first prize, 2s. 6d. for second. In addition, the instructor is himself offering postcards and postage for best scholar each week, for foreign correspondence in Esperanto. Good progress is being made.

Bath.—The weekly meetings of the Bath group have recommenced for the winter season. They were inaugurated by a public meeting on September 27, at which Mr. Walter Pitt, J.P., president of the society, occupied the chair. After some remarks from the chairman on the need for an international language and the suitability of Esperanto for purposes of commerce, etc., Mr. E. R. Blackett gave a short sketch of the history and aims of the Esperanto movement, and Mr. W. W. Padfield, L.K., explained the construction of the language, showing its simplicity, adaptability, and ease of acquirement. The programme also included a recitation and songs in Esperanto. A new class for learners has been commenced with 10 members, under the tuition of Mr. Padfield.—E.R.B. [Received too late for insertion in November No.—RED.]

Birmingham.—At the meeting on October 17, when Miss Blake gave an interesting account of the Congress at Cracow, the group also had the pleasure of welcoming Mr. C. F. White, of London. On the suggestion of the latter, the members now meet at the Oriental Café in Hill-street on alternate Thursdays, when no meetings are held at Lund's College. At the first of these informal gatherings the group had the company of Mr. D. Stephens, of Arden, Delaware, at present studying at Woodbrooke, Selly Oak. On November 6 the hon. sec. opened a debate at the Northfield Wesley Guild—"That the adoption of Esperanto would benefit the human race." The negative was moved by Mr. W. H. Brown, a teacher of Spanish, but on the chairman putting the resolution Mr. Brown voted for it, and the chairman consequently did not trouble to put the negative. Much interest was shown, although there was only a small attendance.—F.W.H.

Brighton and Hove.—The Eighth Annual General Meeting of the above group was held on October 17. The report and balance sheet read by the secretary and treasurer respectively showed the condition to be very fairly good. All the officers and committee were re-elected with the exception of Mrs. Southcombe, who wished to retire from the committee, and Colonel Gale was elected in her place. The regular meetings were recommenced at 10, Old Steine, Brighton, on Tuesday, October 22, at 7 p.m., it having been found advisable to change the evening from Thursday to Tuesday. One very good feature of the new session has been the opening of an Extension Class at Hove on Fridays at 7.45 p.m., at 12, Grand Avenue, of which Miss Sim has very kindly undertaken entire charge. Visitors are always welcome to both meetings.—E.M.E.

Burnley.—A new group has been founded here under the name of the "Burnley Antaŭen Esperanto Association." Meeting place: 2a, Extwistle-street, Duke Bar, where classes for instruction are now held regularly, and Esperantists are to be met daily.—T. FERNLEY, Hon. Sec.

Guildford.—At a propaganda meeting held on Oct. 3 it was decided to start an Esperanto class, the Adult School having offered, free of charge, one of their class-rooms for the purpose. The class was started on 7th inst. with 15 scholars, meeting every Monday evening from 8.30 to 9.30; on the third week the number increased to 18, and still further increase is anticipated. The movement was started at the instigation of the U.E.A. delegito (Mr. H. F. Arni), who is looking forward to a successful course this winter.

Halifax.—Vigorous propaganda is being made by samideanoj here among local clubs. A number of new members have been enrolled, all of whom are now diligently studying Esperanto with a view to its practical application.

Keighley.—At the eleventh Annual Meeting of the Esperanto Society, which was held successfully on September 23, Mr. Joseph Rhodes (president) moved that "in view of the recent letter from M. Huillard, and the visit of the French delegates, the society would welcome any co-operation of the committee of the local branch of the International Brotherhood Alliance for promoting the study of Esperanto as a means of furthering the objects of the alliance both at home and abroad." The motion was carried unanimously.—We are glad to see that the Keighley Esperantists are taking up the warm invitation of the Mayor of Suresnes, reported in our September number.

Leeds.—The two Esperanto classes held here (elementary and advanced) are making steady progress, and working hard in preparation for an examination in March, under the auspices of the B.E.A. Leeds being an easily accessible centre, isolated candidates living in other towns in the district are invited to take advantage of this coming opportunity, also students in groups who are not intending to arrange an examination themselves during the present season. Further particulars may be obtained of the Leeds Group Sec.—The annual festival of the group takes place on December 14 at the Park Rooms, Park-street. Tea at 5. *Koran bonvenon al ĉiuj!*—L.B.

Leicester.—The weekly prize in the Story Competition in the local paper, *Leicester Life*, for November 16, was won by Mr. W. Breward, with a fairy story telling of the happy fate which befell a charming young maiden who learnt a wonderful language spoken by the samideanoj, whose king men call "La kara Majstro."

Manchester.—There was an excellent gathering of Esperantists in the society's rooms at Onward Buildings, Deansgate, last month, when more than eighty members and friends assembled together in response to an invitation from the President and Mrs. Rhodes Marriott to an "Amika kunveno." Amongst the guests were Esperantists from other towns in Lancashire, Cheshire, and Yorkshire, of whom some had come from Alderley, Buxton, Heywood, Burnley, Warrington, Liverpool, Chorley, Preston, and Southport. During the evening an interesting programme of songs, recitations, etc., was rendered by members and "eksterurbaj samideanoj." Short speeches were made by the President, who extended a hearty welcome to the guests; Mr. J. Cuming Walters (Honora Prezidanto de la Societo); Mr. Sydney Taylor, of Buxton (President of the Lancashire and Cheshire Federation); Mr. W. B. Currie, of Burnley (special councillor of the British Esperanto Association); and Mr. J. Hedley Ince, a former president of the Leeds Esperanto Society. Mr. William Bailey had on view his large and interesting collection of illustrated postcards, received by him from Esperantists with whom he had corresponded in Esperanto, representing every nationality throughout the civilised world; whilst Mr. William Brown, of Chorley, showed a number of his excellent "snapshots" of Polish peasantry, several cosmopolitan groups of Esperantists, and views of some of Krakow's historical buildings.

Northampton.—Thanks to the energy of Mr. I. H. Wright, a new Esperanto group has been founded, which will shortly affiliate with the B.E.A. and the Midland Esperanto Federation. President, Dr. James Beatty, M.A.; vice-president, Mr. I. H. Wright. The members meet for practice weekly at 66, Harlestone-road, on Thursdays from 7 to 9.30 p.m. Visitors heartily welcome!

Nottingham.—A successful meeting was held on November 8, when Mr. F. A. Goodliffe, of Letchworth, formerly of Nottingham, paid a visit to the local group, and twenty-five members were present to hear his most interesting report on the recent Congress at Cracow. A speech in Esperanto was also made by Master Robert Goodliffe, on "Boy Life in the Garden City of Letch-

worth." *The Nottingham Daily Express* during the past month had a number of letters from correspondents anent "Volapük and Esperanto."

Oxford.—Ni sciigis, ke samideano W. H. Harris, en Jesus College, kiu entuziasme propagandas nian lingvon en tiu grava Universitata medio kaj havigis al nia lingvo la aprobon de pli ol unu eminenta profesoro, jus sukcese akiris la gradon de *B. Litt.* *Plej koran gratulon!* Ni ankaŭ rimarkis, en la konata Universitata gazeto *Isis*, leteron de S-ro Harris atentigantan pri al la starigo de Esperantista Societo en Oxford.

Portsmouth.—The winter season was begun in October in most promising style. Two Esperanto courses are now running, one for young people and the other for group members. Various meetings have been held: Koncerto, Rondetoj por Konversacio, "Kongresoj, kiujn mi vizitis," Anekdata Vespero, etc. An interesting letter has been received from Dr. Le Duigon in CHERBOURG, inviting the group to take part next year in the "Entente Cordiale" festivities being organised between Cherbourg, Portsmouth, and Southampton. The members have of course decided to take full advantage of this excellent opportunity for the demonstration of the utility of Esperanto, concerning which reports are appearing weekly in local papers.

Merkredon la 23an de Oktobro okazis la morto de grupano S-ro Alfred Henry Ward. Oni ne povas esprimi per vortoj la perdon, kiun per tio la grupo suferas. S-ro Ward estis unu el la pioniroj de la movado en Portsmouth, kaj sen lia helpo la grupo certe ne estus atinginta sian nunan forton. Ĉiam, kiam bezonata, lia saga konsilo estis je nia dispono. Distrikta Delegito por Sud-Anglujo, li multe laboris pro la U.E.A. Li estis entuziasma kongresano, kaj ĉeestis la Kvinan en Barcelono en 1909 kaj la U.E.A. Kongreson en Augsburg in 1910. "Li sentis sian guldon al la Majstro kaj pagis ĝin laŭ povo."—S. J. DAVIES.

Reading.—At the meeting on October 28 the president, Mr. Haynes, reported with much regret that the group was losing its secretary, Miss Woolford, who is shortly leaving for Egypt. The members will feel this loss deeply. They wish Miss Woolford every success in her new surroundings. Mr. Geo. N. Procter was appointed as temporary secretary, and the evening of meeting was changed from Thursday to Tuesday.—G.N.P.

St. Helens.—Although no report of this group's activities has appeared lately in the B.E., Esperanto has been by no means dormant here. The weekly meetings are now held on Wednesdays, in the Y.M.C.A. Buildings, North-road, at 8 p.m., instead of at 8, Church-street, and it is hoped greater publicity will result. After the lecture by Dr. Pollen on October 10, classes were started with a membership of about 40, half of whom are preparing for the advanced certificate of the B.E.A. These various classes are held twice weekly in the Y.M.C.A. Buildings, twice at the Imperial Institute in Ormskirk-street, and also once a week at the Unitarian Chapel, Corporation-street. It will be seen then that there is no lack of opportunity for would-be Esperantists in St. Helens. The winter programme of the group is an attractive one, and a good number of new members is anticipated.—J.C.

Sheffield.—The Esperanto class at the Central Evening School is continuing successfully under Mr. Rodger's guidance. A dance is being organized this month with a view to winning new members.—Considerable interest in Esperanto is being shown by younger members of the Sheffield Branch of the *Theosophical Society*; a course has been started for the study in Esperanto of a theosophical text-book.

Wakefield.—S-ro J. W. Eggleton, who is now teaching at the well-known *Silcavates School*, informs us that three of his colleagues on the staff have become so interested in our movement that they are now keenly studying Esperanto. *Koran gratulon al la varbitoj kaj la varbinto!*

Wortley.—At the meeting of the Lower Wortley Adult School on September 22, Mr. John W. Mann spoke on "Language barriers broken down." He reminded the audience that when their German friends came to visit them, they tried to make them welcome in every possible way. They were anxious to know something from them about German home life and their national aspirations, but there, cutting across it all, was the language barrier. And so it was with the people of other countries—hence the need for an international language, a need that was proved by the many attempts that had been made to supply it.—*Armley and Wortley News.*

SCOTLAND.

Dunfermline.—Okazis, la 19an de Oktobro, propaganda kunveno. Granda nombro da Edinburganoj kaj unu Londonanino—S-ro Bellamy—vizitis la vidindajojn de la historiplena urbo, sub la gvido de S-ro Thos. Gorrie, unu el la urbkonsilantoj. Post tereno ĉe Pittencrieff Glen, oni iris al la komforta Masonic Hall, kie S-roj Wm. M. Page, J. M. Warden, and Wm. Harvey priparolis diversajn flankojn de la esperanta movado. S-ro And. Wilson, prezidinto de la Edinburga Societo, donis lumbilde ilustritan parolon pri siaj spertoj eksterlande. S-ro Gorrie, kiu prezidis, proponis voĉdonojn de danko al la parolintoj, kaj esprimis sian deziron helpi al starigo de grupo en la urbo.

Edinburgh.—The grupejo of the Edinburgh Esperanto Society has been well filled at all the meetings since the beginning of the session. On 16th October the Rev. T. Grahame Bailey, of Punjab, gave an interesting address on Indian Superstitions; on 23rd October an amateur Town Council, arranged by Mr. L. S. Caw, presented a splendid opportunity for impromptu speaking in Esperanto, and caused no end of amusement; on 30th October a poetical contribution by S-ro Oscar Peters, Hamburg, was well received; on 6th November Mr. Page read an interesting paper on the Bahai movement—a movement whose aims are akin to those of Esperanto—and on 13th November an attractive concert was arranged by Mr. Harvey. The classes are now in full swing for the season, one having been specially arranged during the day for members of the *Scotsman* staff.

Glasgow.—The weekly meetings of the Glasgow group are being very well maintained, and evidence is not wanting of growing interest in Esperanto. The membership has increased considerably, and the teaching staff has been doubled in order to cope with the large number of student members.

The monthly musical evenings are much appreciated, and are conducted entirely in Esperanto, thus affording the members an opportunity of becoming fluent in singing the language. It is hoped members will bring their friends to these meetings, and that other Esperantists who are not connected with the society will come and lend their aid. No members should be absent from any of the meetings in December if they do not wish to lose much that will be of interest.—A.A.

Kilmarnock.—On Thursday, October 17, Esperanto was again brought before the townspeople by means of a public lecture. This was delivered by Mr. J. Boyd Anderson, vice-president of the Glasgow Group. A large and successful meeting it was; even those who came merely out of curiosity went away with quite a new discovery. The membership will no doubt be considerably augmented, and it is hoped to carry on weekly group meetings instead of fortnightly, as in previous years. Esperanto has so far advanced now among members that it is possible to devote half of the evenings to conversation, and once the group has a few more fluent speakers nothing will stay the progress of the language here.—P.Y.

Leith.—Sub la aŭspicioj de la loka grupo, publika kunveno okazis, la 18an de Oktobro. Prezidis S-ro D. W. Kemp, konata en la urbo komercisto. Parolis S-roj J. M. Warden, Wm. Harvey, kaj Wm. Rae el Edinburgo. S-ro And. Wilson ankaŭ priparolis la "Okan," kaj gajigis la ĉeestantojn per siaj spritajoj. Oni dankis al la parolintoj, kaj al S-ro Redding pro la lanterno. Kontentiga nombro ceestis; tamen en Leith la ŝelo de la nukso estas tre malmola.

Partick.—In the thirty-first annual report of the Partick Section of the Glasgow Y.M.C.A. the "Educational Committee" reports that "the Esperanto Society attached to the section continued its meetings throughout the winter, and the members may now claim to have reached a fair state of efficiency. The president of the society was able to prove the utility of the international language during his holiday last winter on the Continent, having had the opportunity of speaking to representatives of nine different nationalities. Those interested, either from the point of view of a profitable study, or of the possibilities the language holds out in the service of the world's peace, are requested to get into touch with the society." *Antaŭen Partick!*

GREATER BRITAIN.

The Calcutta Esperanto Association held a meeting on Sept. 4 in their new rooms at the "Conservatoire de Musique," 34, Park-street, when two prizes were offered by the president, M. O. S. Middlemiss, for the best translations from English into Esperanto. Among those present were the Hon. Judge Coxe and Professors Sterling and P. C. Ghosh from "Presidency College." The Association is now meeting regularly every Wednesday and Friday at 6, but the rooms are always open for the use of members.

THE FEDERATIONS.

Lancashire and Cheshire Federacio.—La 19a ĉiutrimonata konferenco okazis en Blackpool la 26an de Oktobro, kiam la urbestro (Ald. John Collins) oficiale bonvenigis la delegitojn. Lia moŝto faris tre viglan kaj notinde simpatian paroladon, kaj proponante al li dankesprimon S-ro Taylor (Prezidanto) kaptis la okazon priparoli U.E.A., klarigi la funkciadon de la Ĉekbanko kaj fari aludon al la konstruata garden-urbo en München, per tio bone propagandante la utilacon de Esperanto. Dum la Konferenco la Prezidanto faris sian prezidantan paroladon kaj en ĝi tuſis kelkajn fundamentajn principojn rilate al la progreso de nia movado inter ni, kaj samtempe trahis imitindan celon elmontrante praktikajn rimedojn por la propagando. La sekretario federacia prezantis sian ĉuiaran raporton, enkorpigante en ĝi proponon por pli efike kaj komplete organizi nin en la du graflandoj. La financa raporto estis at ūdigata, kaj tio estas sufice kontentiga. La oficistoj por 1913 estis ankaŭ elektataj jene:—Prezidanto, S-ro Rhodes Marriott (Manchester); Prezidinto, S-roj Taylor (Buxton) and Eldon (Manchester); Vice-Prezidanto, S-roj West (St. Helens) and Applebaum (Liverpool); Kasisto, S-ro W. J. Lewis (Manchester); Sekretario, S-ro G. R. Griffiths (Liverpool); Komitatanoj, S-roj Foster (Southport), Challener (St. Helens), Woodall (Manchester), and Horsley (Bolton). Poste S-ro R. P. Griffiths (Liverpool) legis traktaĵon sian "La Kimra Karaktero." Sciigoj pri la venonta "eisteddfod" estis eldirataj de la sekretario kaj de reprezentanto de Liverpool kiuj antaŭdiras al ĝi grandan sukceson. En apuda kafejo poste okazis koncerto kaj dancado, en kiu partoprenis federaci-anoj el diversaj grupoj kaj amikoj el Blackpool. Rezultate de la Konferenco oni konfide atendas, ke oni restarigos la nuntempe dormantan lokon grupon Kredeble oni sendos anoncon de Blackpool pri tio.—G.R.G.

LECTURE LIST.

Grange-over-Sands.—October 21, before the Literary and Scientific Society, lantern lecture (B.E.A. collection) on Esperanto, by Mr. W. J. PRATT. Leaflets and keys distributed. Lecturer has since received two or three letters "for correction," and a group will probably be formed.

Bournemouth.—October 30, Rev. J. A. BALSHAW on "The International Language" before the Cranemoor Mutual Improvement Society. Strong desire expressed by audience for formation of group. Report in *Bournemouth Visitors' Directory*.

Eastbourne.—October 31, at the Technical Institute, Mr. H. B. MUDIE on "Esperanto: Its History, Aims and Ideals." The Mayor (Councillor R. T. Thornton—Esperantist) in the chair, and several Town Councillors present. Colonel Robinson also spoke. Detailed reports in *Eastbourne Chronicle* and *Eastbourne Gazette*.

Coventry.—November 1, at the Shorthand Writers' Association, address by Mr. F. MITSCHKE on "The Confusion of Nations and Its Remedy." Interesting discussion. Reported in *Midland Daily Telegraph*.

Southport.—October 26, before the local Esperanto Society. Interesting paper by Mrs. PEIRPOINT, a student in the Municipal Evening Esperanto Classes, on her recent trip to the Cracow Congress. Rev. J. Ashby in the chair. Full report in *Southport Guardian*.

Bingley.—Under the auspices of the Yorkshire Esperanto Federation, a lantern lecture by Mr. JOSEPH RHODES, F.B.E.A., F.J.I., on "Esperantists in Poland," under the presidency of Councillor Harry Laycock (president, Bingley Education Committee), who said Esperanto ought to be included in the ordinary curriculum of the elementary schools. Mr. E. Parker, of Huddersfield, contributed a song in Esperanto. A group is being formed.

Wakefield.—November 6. Very successful lantern lecture by Mr. J. T. HOLMES, F.B.E.A. (Bradford), before a large audience, on "Esperanto—its Achievements and Present-Day World-Wide Activities." Mr. T. E. Green, F.R.S., in the chair. This lecture was extensively advertised by means of a large number of leaflets, the cost of which was defrayed by advertisements inserted by local tradesmen, the advertisements being shown both in English and Esperanto. A new class has been formed under the instruction of S-ro J. W. Eggleton. Long report in *Wakefield Herald*.

London.—Sunday, November 3, before the Indian Social Club, Manek House, Treberia-road, Dr. POLLEN on "What the World Can Learn From Hindustani," showing how the East had led the way in proving the practicability of an international language. Also on November 8, at the Kensington Cripples' Home, on "Fireworks, Fire Worship, and 'Tongues of Fire,'" showing how Esperanto worked Pentecostal wonders. [Lertulo!—RED.]

Progreso de Esperanto en Britujo.

Resumo por Alilandaj Gazetoj.

La progreso de Esperanto en Britujo dum la lastaj ses monatoj, kvankam ne sensacia, estis tamen konstanta kaj tre kontentiga. Ĉiuflanke la grupoj rekomencis vigle la vintran sezonon de propagando kaj ekzercigado, novaj kursoj starigis, paroladoj varbaj estas faritaj ĉe la multaj kluboj kaj societoj ĉiuspecaj, kiuj klopadas en urboj kaj urbetoj pri tiu aŭ alia idealaj aŭ praktikaj movado. Ĉiutage alvenas en la Ĉefoficejon de la B.E.A. bona fasketo da eltranĉoj el gazetoj, raportintaj iun fakton aŭ novajon pri la progreso de nia lingvo. Manko de spaco malpermisas, ke ni citu ĉiun bonan okazon de tiu progreso; jen kelkaj el la plej notindaj:

Grava pašo antaŭen en GLASGOVO, kie la Urba Edukada Komitato en Oktobro oficiale starigis ĉiuse-

majnan kurson Esperantan en du siaj vesperaj lernejoj. Tiu tamen ne estas la sola urbo, kie Esperanto-kursoj estas oficiale kondukataj: jam antaŭ du jaroj letero de la Ministerio de Edukado en Londono sciigis la rimarkindan fakton, ke en la daŭro de unu sola lerneja jaro tridek tri vesperaj lernejoj ricevis de la Registaro por Esperanta instruado la subvenciojn, kiun oni kutimas doni por ĉiu instrua temo rajtigita de la Edukestroj de la Regno.—Nia samideano, S-ro Edmond Privat, privat-docento ĉe Geneva Universitato, estis invitita por instruadi pri francaj lingvo kaj literaturo dum tiu ĉi vintro en la konata gejunula Kolegio "Bedales" (Anglujo) fondita de moderna pedagogo, J. H. Badley, por realigi socialan kunedukadon. Pri Esperanto S-ro Privat faris tie paroladon la unuan semajnon kaj poste la gejunuloj unuanime prezentis peton al la estro, por ke la lingvo estu instruata en la kolegio. La estro decidis enkonduki esperanton en la programon kaj nun S-ro Privat kaj lia edzino faras ĉiusemajne dek kvar esperanto-kursojn por la gejunuloj kaj du por la geprofesoroj de "Bedales." Tre grava laboro, kiu certe multe efikos por antaŭenigi Esperanton en Britujo, ĉar la lernejo estas el la plej progresemaj kaj iniciatemaj en la lando.—En aliaj lernejoj ankaŭ sin montras signoj de varbiĝo, kaj estas espereble, ke ni baldaŭ vidos tra tuta Britujo gravan movadon je favo de nia lingvo.—La Londonaj Delegitoj de la U.E.A., pro la granda plimultigado de la servoj petataj al la Asocio en la Ĉefurbo, decidis unuanime dungi konstantan *Konsul-Sekretarion*, S-ron Epstein, kiu jam sukcesis varbi al Esperantio diversajn komercajn firmojn.—Dank' al la iniciato de S-ro F. Weber, germana samideano korespondisto, la grava firma *Caribonum* (Karbonpapero kaj skribmašinaj specialaĵoj) konsentis starigi kurson Esperantan por siaj dungitoj. Dudek gesinjoroj diligente partoprenas.—*The Christian Life*, konata religia gazeto, nun ĉiusemajne enpresas "prediketojn" en Esperanto. La fako "Fellowship" de *Christian Commonwealth*, grava liberala religia gazeto, kiu jam de longe presadas notojn pri kaj en Esperanto, jus eldonis specialan prospektan Esperantan. Ĉiu alilandaj samideanoj, kiu interesigas je la aplikado de la veraj Kristanaj principoj al internaciaj rilatoj, devus peti tiun senpagan prospektan titolitan "Fratularo" (skribu al "Fellowship," *Christian Commonwealth, Salisbury-square, London, E.C.*).—En LIVERPOOL, S-ro Alvarez, kiu nun tie loĝas, varbis por nia afero *kvinn konsulojn Sudamerikajn*, kaj esperas, ke ili faros multon por nia afero, informante pri ĝi siajn Registarojn.—Tre grandan propagandan efikon kaj efektivan praktikan utilon en la gravaj religiaj rondoj en Britujo kaj alilandaj havos la fakteto, ke la Brita kaj Alilandaj Biblia Societo kune kun la Skota ĉi tiun monaton eldonas *Esperantan tradukon de la Nova Testamento*. Detalojn oni legos alipage.—La Preĝejo Harecourt en Nordlondono (vidu specialan artikolon ĉi numere) organizis eksperimente por la ses venontaj monatoj *Diservojn en Esperanto*. La unuan predikon predikas S-ro H. B. Mudie ĉi tiun monaton.—Interesan kaj sukcesan eksperimenton faris D-ro Marchand el Berlin, farante en Esperanto *serion da prelegoj* pri "la Geologio," interalie en la ĝardenurbo LETCHWORTH, kie la fondinto mem, S-ro Howard, bonvenigis per parolado en la helpingvo.—La Akcepto al *Urbestraroj de Vieno, Praha, kaj Ischl*, farita de la Civito de Londono, kaj la *Anglo-Germana Konferenco* en la sama urbo, liveris bonan okazon por utila propagando, kiu havos gravajn rezultatojn.—Pliofteganto okazo en la vivo de la Esperantistaj grupoj en la grandaj urboj estas *visitoj de alilandaj samideanoj*. Ekzemple en Londono lastatempe oni havis la plezuron akcepti Esperantistojn el Moravio, Parizo, Berlino, Bamberg, Barcelono, Tokio (Astronomo el la Regna Observatorio), k.t.p.—Entute, la nuna stato de nia movado estas bonega kaj promesplena.—W.M.

La Kristnaska Festo en Meksikujo.

Originale verkita de E. E. GUERRA.

Meksikujo, kiu enhavas ĉirkaŭ 15 milionojn da logantoj, malgraŭ ĝiaj 700,000 mejloj kavadrataj da supraĵo estas tre homogena popolo, kaj ne ekzistas granda diferenco inter la moroj de la diversaj regionoj, kiel okazas en multaj nacioj de la malnova kontinento.

Do, la priskribo kiun mi faras pri la Kristnaska Festo estas, pli aŭ malpli, tiu de niaj tutaj regionoj.

La festo havas du aspektojn : la religia kaj la nereligia. La unua konsistas, ekstere, el dioservo kiu okazas je la meznokto, nomata "misa de gallo" — koka dioservo kaj la sonorilaĵoj kaj brulado de raketoj ĉe la preĝejoj ; hejme, naŭ tagojn antaŭ la nokto de la 24a, ĉiutage okazas tio, kion ni nomas "posadas" — loĝejdonoj — por rememorigi la legendon kiu diras, ke Mario kaj Josefo, persekutitaj de Herodo, serĉis ŝirmon en Egipto.

Familio, aŭ kelkaj familioj, kuniĝas procesie, portante lumigitajn kandelojn, kaj kantante specialan litanion, iras el sia loĝejo al tiu de siaj najbaroj el la sama domo (naj domoj konsistas el diversaj apartamentoj enloĝataj de diversaj familioj) por "peti loĝejon." Post kelkaj demandoj kaj respondej kantitaj, oni malfermas la pordon al la "pilgrimantoj" kaj tiam komencigas la nereligia festo.

La "posadas" estas grava afero por la monujo de la junuloj kiu havas fianĉinon, kaj ankaŭ por la hejmaj ĉefoj, kie okazas la festado, ĉar la naŭ tagoj signifas sensinajn monelspezojn.

Oni arangas, ke la unuan nokton la pagantoj estu grupo da geamikoj, kaj tiuj ĉi arangas la aferon ordinare laŭ modesta maniero ; la dua grupo je la dua tago, volas prezenti sian feston pli bone ol la antaŭa, kaj tiuj el la lastaj noktoj havas belan tempon, ĉar la nombrado de la invititoj kreskis terure, la muzikistoj estas pli nombraj kaj mangajoj kaj trinkajoj iĝas multekostaj por la poŝoj de modestaj komizojoj, k.t.p.

La geinfanoj partropenas tiujn ĉi festojn, guante kion ni nomas "piñatas," efektive fajencaj potoj kovritaj ekstere per ornamajoj el diverskoloraj paperoj. Ankaŭ oni faras ilin sajnantaj homajn figurojn, kiel soldatoj, gendarmoj, fianĉinoj en edziĝa tualeteto, aŭ objektoj aŭ fruktoj, ofte tre arte imititaj per la koloritaj paperoj, kiu anstataŭas ŝtofon ; interne, ili estas plenaj de sukeraĵoj kaj malgrandaj fruktoj.

La "piñata" estas pendigita je la plafono, sufice malalte, por ke oni povu rompi ĝin per bastonbato. Oni blindigas infanen per naztuko sur la okuloj, kaj alkondukas ĝin en diversajn direktojn por perdigigi al ĝi la gustan lokon, kie la "piñata" estas pendigita ; poste la blindigito havas la rajton bati tri foje ; se ĝi maltrafas la

pendajon, tiam oni blindigas alian infanon, kaj oni sekvas tiamaniere, ĝis iu rompas ĝin.

Kiam la bombonoj falas sur la plankon, la infanoj penadas kapti kiel eble plej multe el la enhavo de la "piñata."

Diversaj ruzaĵoj estas faritaj por plilongigi la vivon de la "piñata" ; iafoge oni uzas kartonan poton ; alifoje, oni metas nur du aŭ tri grandajn fruktojn anstataŭ bombonojn, k.t.p.

Post la "piñata," oni donacas kelkajn porcelanajn figuretojn, kiujankau enhavas bombonojn, kaj sekve la dancado komencigas kaj daŭras ĝis la unuaj horoj de la sekanta tago.

La nokton de la 24a okazas granda noktomango, iafoge vera festeno, kies mangajoj estas faritaj precipe el fiŝoj kaj diversaj kreskaĵoj — la koko aŭ meleagro estas mangebla ĝis la sekanta tago — kaj la nepra salado nomata "de bono nokto" (Noche Buena) kiu konsistas el laktuko, beto, orango, dolĉa citrono kaj aliaj fruktoj, tute naciaj.

Mi opinias oportune, sciigi al miaj karaj legantoj, ke tie ĉi en Meksikujo nia kuiro estas tre vasta kaj ankaŭ alilanda ; tie ĉi ni mangas ĉion, de la itala "maccheroni," ĝis la angla "roast beef," de la franca "vol-au-vent," ĝis la rusa [sic] "beef steak," kaj la hispana "olla podrida."

La enlandaj knabetoj, kiuj vivas sur la kamparo, kaj kies malriĉaj gepatroj ne povas aĉeti por ili "piñatas," aŭ aranĝi "posadas," aŭ havi "bonan noktomangon," kontentigas farante antaŭ siaj humilaj kamparlogaĵoj fajregon, ĉirkaŭ kiu ili dancadas kaj kriegadas ĝoje.

La kontentigo de la malfeliĉuloj !...

Sur la stratoj de la ĉefaj urboj oni starigas, dum la naŭ tagoj de la Kristnaska Festo (Noche Buena), barakojn kie oni vendas konfitajojn, fruktojn, "piñatas," figuretojn aŭ bombonaĵojn kaj la milojn da aferetoj, kiujn oni aĉetas dum la foiroj.

Ankaŭ je la nokto de la 24a, anstataŭ la germana "arbo" de la Kristnaska Festo, oni kutimas similigi montaron, kie staras la biblia loko Bethlehem, pri kio oni diras, ke Kristo naskiĝis sur la pajlo de besta mangajo. Tie oni metas malgrandajn statuetojn, kiuj reprezentas la Virgulinon kaj Josefon, kaj je meznokto oni metas vaksan aŭ porcelanan infanon senvestan sur la pajlon por reprezentigi la naskiĝon de la filo de Dio.

Ŝafaroj, gardistoj de la samaj dometoj kaj artefaritaj arbetoj kompletigas la pejzaĝon. Tio ĉi estas difinita per la nomo "nacimiento" (naskiĝo).

La "Noche Buena" estas libera nokto, t.e., tiuj, kiuj volas kantadi aŭ ludadi muzikilojn sur la stratoj, povas fari ĝin sen diskutadoj kun la gendarmoj.

Ne estas kutimo fari donacojn al geamikoj

aŭ parencoj je ĉi tiu tempo — nure je la Novjaro — sed la pordistoj, servistoj, jurnalvendistoj, kombistoj kaj veturilistoj, petas sian "bonan nokton."

Kompreneble, la moderna civilizacio penadas iom post iom ŝangadi la popolajn morojn, kaj eĉ tie ĉi en mia lando, ĉiujare oni rimarkas, ke la tradiciaj festoj perdas ion el siaj antikva intenseco, do ne pensu, ke ĉiuj meksikanoj, sen escepto, festas la Kristnaskan tiel same, kiel mi faris la priskribon. Ofte, tre ofte, je la meznokto de la Kristnasko oni dormadas kiel ŝtonoj....

Tamen, ĝi ne estas baro, por deziri al miaj gesamideanoj

FELIĈAN KRISTNASKAN FESTON!

* * * *

Herostratoj kaj Don Kihotoj.

Dufoje mi ĉeestis en Parizo la disputadojn inter Esperantistoj kaj kontraŭuloj, kaj ambaŭ fojojn mi ricevis strangan impreson de tiuj disputadoj.

Al mi ŝajnas strange, ke maturaĝaj, prudentaj kaj seriozaj homoj kunvenis por diskutado pri afero, kiu estas tute klara, kaj ke tiuj ĉi homoj tiel malspareme elspezas sian tempon, por argumenti: unuj — ke duoble du estas kvar kaj la duaj — ke duoble du estas... kandelo!...

Kaj mi rememoras la antikvan frenezan grekon Herostraton, kiu, avidante iamaniere glorigi sin en historio, forbruligis la belegan templon de Diana en Efeso, — kaj poste, antaŭ miaj spiritaj okuloj aperas la Cervantes'a komike-kompatinda figuro de Don Kihoto, kiu, rajdante sur sia maljuna lama Rosinanto, tiel energie kaj kurage bataladis jen kontraŭ ŝafaro, jen kontraŭ ventmueliloj!...

Ni devas memori la teorion de Darwin pri la deveno de l' homoj: prototipoj de niaj geavoj, ĝis nun ankoraŭ logantaj en tropikaj arbaroj, estas treege imitemaj, — kaj ni perfekte heredis de niaj kvarmanaj praavoj tiun imitemecon, — kaj iafoge, kiam ni imitas malbonajn ekzemplojn, tiu ĉi simia eco estas tre malutila ne sole por ni mem, sed ankaŭ por la ideo, kiun ni predikas, por la afero, kiu ni entreprenas. Imagu, ke ĉiuj niaj gesamideanoj, proimitado, ankaŭ Don Kihotigos kaj komencos bataladi kontraŭ ventmueliloj?... Tiaokaze la tuta mondo similiĝos al grandega frenezulejo, kaj finfine, anstataŭ plena venko de l' ideo de Esperantismo, ni revenos al la antikva sovaĝa stato de niaj kvarmanaj praavoj... La vereco de l' Darwin'a teorio, certe, tiamaniere estus evidente pruvita, sed mi ne kredas, ke la homaro estos feliĉa pro tia malprogresso!...

Memoru, sinjoroj gramatikistoj, ke Esperanto

apartenas nun ne al vi, sed al la popolo, kiu bezonas ĝin pli multe, ol vi, kiu jam delonge uzas ĝin praktike en sia ĉiutaga vivo, kaj kiu tute ne komprenas kaj eĉ ne deziras kompreni viajn skolastikajn esploradojn pri diversaj gramatikaj subtilaĵoj, malsimpligantaj kaj malklarigantaj tiun Esperanton, kiun ni ricevis el la manoj de nia Majstro. Por Esperanta popolo estas tute indiferente, ĉu la nuna Esperanto estas absolute perfekta, aŭ ne, — kaj via skolastiko, nenion pruvonte kaj neniu konvinkante, nur malhelpas al la natura evoluo de nia kara lingvo kaj malakcelas ĝian progreson kaj disvastiĝadon.

Do, lasu, karaj gesamideanoj, niajn modernajn Herostratojn provi akiri sian gloron, ne atentu ilin, — kredu, ke tio estas la plej bona rimedo devigi ilin malaperi same nerimarkable, kiel ili aperis, — sed vi mem... forbruligu viajn kartonajn glavojn, donacu viajn lamajn Rosinantojn — skolastikajn esplorojn — al senfeligistoj kaj, anstataŭ bataladi kontraŭ ventmueliloj, revenu al via fruktoporta laborado pro nia sankta ideo...

Vivu Esperanto kaj ĝiaj veraj kaj fidelaj adepto!

El *La Movado*.

V. DEVJATNIN.

* * * *

La Kvinpinta Stelo antaŭ Dumil Kvarcent Jaroj.

Ofte oni aŭdas la diron, ke en la mondo troviĝas nenio nova kaj, rilate al la kvinpinta esperanta stelo, oni certe devas konsenti, ke tiu ĉi aserto estas prava, ĉar laŭ la formo nia stelo baziĝas sur simetria geometria figuro, kiun oni jam konis en tre antikvaj tempoj.

Se oni prenas en la cirkonferenco de cirklo kvin punktojn je la sama distanco unu de la alia, kaj se oni kunigas ĉi tiujn kvin punktojn per rektaj linioj, ne ĉiun kun la du najbaraj punktoj, el kio rezultus nur ordinara regula kvinangulo, sed ĉiun punkton kun la du kontraŭaj punktoj, oni ricevas regulan kvinpinton figuron, kiun oni nomas en la geometrio: la *reeniranta aŭ stelforma kvinangulo*.

Tiu ĉi figuro estas la bazo de nia kvinpinta stelo, kiu diferencas de ĝi nur per la foresto de la mezaj partoj de la kvin rektaj linioj, kiuj kuŝas interne de la figuro. Sed laŭ ĉiuj aliaj rilatoj la esperanta stelo devas havi ekzakte la saman formon kiel la stelforma kvinangulo, kaj ĝi estas ĝuste kaj bele desegnita nur tiam, kiam ĝiaj pintoj estas nek pli akraj nek pli malakraj ol tiuj de la stelforma kvinangulo. Por decidi, ĉu kvinpinta stelo estas bone desegnita aŭ ne, sufiĉas do konстатi ĉu la kvin pintoj kuŝas je la sama distanco unu de la alia, kaj ĉu

la dek streketoj, kiuj formas la stelon, trövigas po du en sama rekta linio.

Laŭ la sama metodo, kiu donas al ni la stel-forman kvinangulon, oni povas ankaŭ konstrui tutan serion da aliaj similaj stel-formaj figuroj kun pli ol kvin pintoj, kaj se oni deseignas la plej simplajn el tiuj ĉi figuroj kun kvin, sep, ok kaj naŭ pintoj, oni facile konvinkigas, ke la stel-forma kvinangulo superas ĉiujn aliajn per sia simpleco kaj beleco. En la geometrio oni nomas tiujn ĉi figurojn: *reenirantaj* aŭ *stel-formaj multanguloj*, sed ili havas nenian gravecon laŭ la scienco vidpunkto kaj preskaŭ nur estas ludajo. La geometriaj verkoj do plejparte silentas pri ili kaj nur malmultaj personoj scias, ke ili ekzistas.

La fama greka filozofo Pitagoro, kiu vivis dum la sesa jarcento antaŭ Jesuo Kristo, estis la unua, kiu studis kaj priscribis tiujn ĉi figurojn. Pitagoro ankaŭ estis tiu, kiu unue instruis, ke nia tero ne estas ebenaĵo sed estas globo, kiu naĝas sen subteno en la spaco. Li kaj liaj disciploj aŭ lernantoj fondis duonreligian sekton kaj kredis je la metempsikozo aŭ transmigrado de la homaj animoj tra la korpoj de bestoj. Ĉar ili opinias, ke la bestoj estas estajoj similaj al ni mem, la pitagoranoj mal-satis ilian buĉadon kaj mangadon, kaj pro tio ili ĉiuj estis vegetaranoj.

Laŭ la pitagoranoj la stel-forma kvinangulo estis la simbolo de la sano, kaj ili atribuis al ĝi mistikajn ecojn. Multajn jarojn poste dum la mezepokaj jarcentoj la sama figuro denove troviĝas kaj ludas gravan rolon en la astrologio, la alhemio kaj la magiaj artoj, kaj eĉ nun, se mi ne eraras, ĝi havas ian specialan signifon por la spiritistoj kaj la modernaj okultistoj.

Sed la pitagoranoj ankaŭ faris pli indan uzon de la stel-forma kvinangulo; ili utiligis ĝin kiel signo, per kiu ili povis rekonii unu la alian. Precizaj detaloj pri tiu ĉi uzo de la kvinpinta stelo mankas al ni, ĉar bedaŭrinde nek Pitagoro nek liaj disciploj postlasis iajn literaturajn verkojn, kaj ni nur scias pri ili laŭ la rakontoj de aliaj aŭtoroj, kiuj vivis kelkajn jarcentojn

poste. Tamen la jena anekdoto, kiun rakontas la greka verkisto Iamblichus, donas al ni ian ideojn pri la utilaco de la kvinpinta stelo kiel rekonilo inter la pitagoranoj.

Iam okazis, ke vojaĝanta pitagorano grave malsanigis en vilaga gastejo, kie li haltis dum-nokte. Kvankam li estis nur malriĉa studento, la gastejisto, kiu estis bonkorulo, zorge flegis lin kaj ŝparis nek laboron nek elspezojn por resanigi lin kaj malgrandigi liajn suferojn. Tamen, malgraŭ ĉiuj klopodoj, la malsano de la studento pligravigis. Fine, sentante, ke li mortas, kaj trovante sin sen mono por rekomenci la gastejiston, la studento petis, ke oni donu al li lignan tabuleton. Kiam li ricevis ĝin, li deseignis sur ĝi kvinpinton stelon kaj redonis ĝin al la gastejisto kun la peto, ke li pendigu ĝin ekster sia gastejo tiamaniere, ke ĉiuj preterpasantoj povos facile ekvidi ĝin. Samtempe li certigis la gastejiston, ke tio alportos al li rekompencon pro lia bonfarado. Baldaŭ poste la studento mortis, kaj la gastejisto konvene enterigis lin kaj elpendigis la tabuleton ekster sia gastejo.

Post kelkaj jaroj vojaĝanto rajdante iun tagon preter la gastejo rimarkis la sanktan signon. Li tuj haltis, elseligis kaj eniris la gastejon por demandi klarigojn pri la deveno de la

signo, kaj kiam oni rakontis al li ĉion, kio okazis, la vojaĝanto, kiu kompreneble ankaŭ estis pitagorano, malavare rekompencis la bonkoran gastejiston.

Vere tiu ĉi rakonto montras al ni, ke ekzistas nenio nova sub la suno, ĉar ni trovas en ĝi ne nur la saman uzon de la kvinpinta stelo kiel rekonilo kiel nun, sed ankaŭ ion, kio tre similas al la nova — aŭ, ĉu ni ne devus diri — la malnova sento.

MAX SULTZBERGER

(Laŭ *Mathematical Recreations and Essays*, de W. W. Rouse Ball).

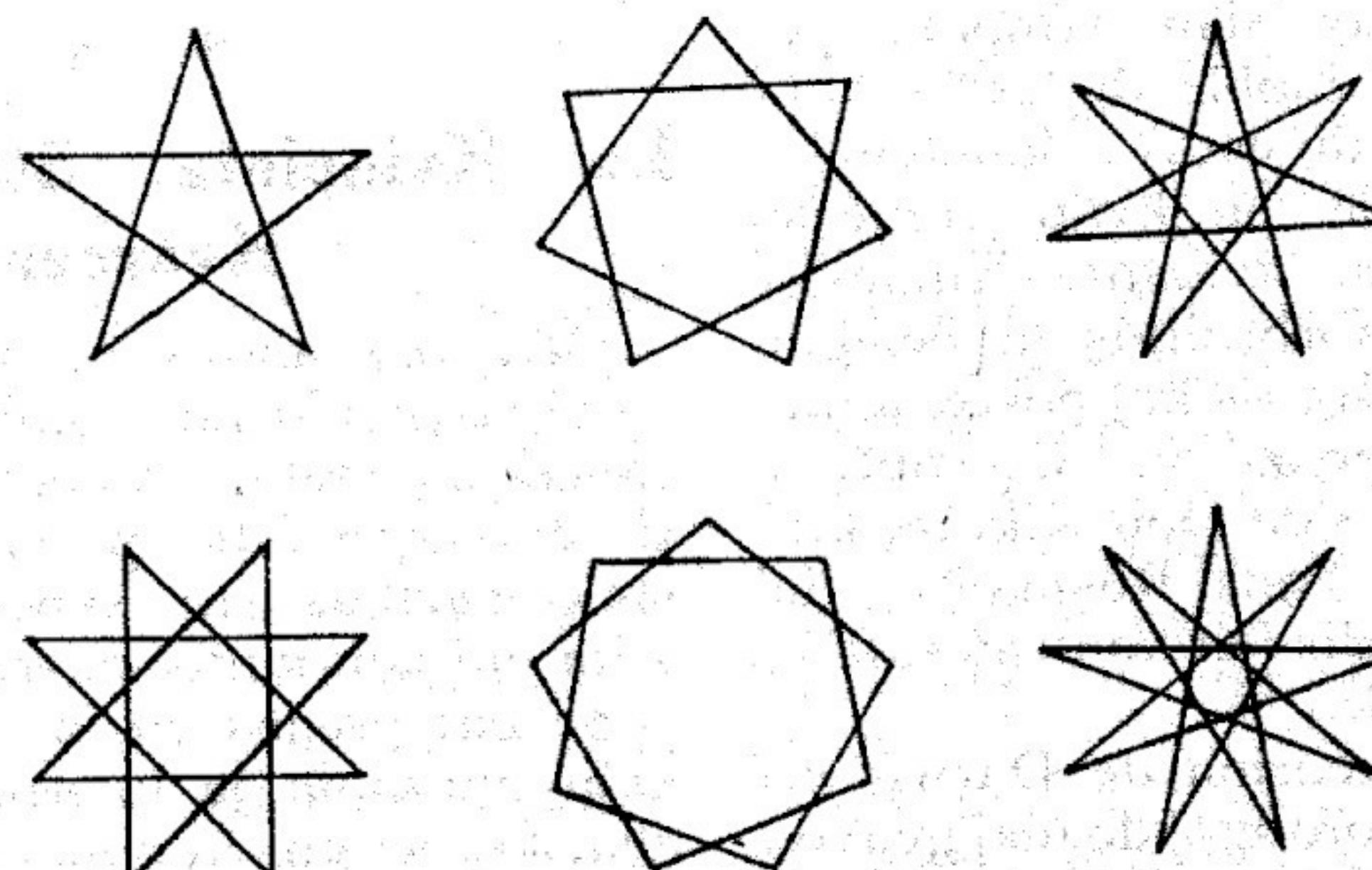
— Kiu estas via plej bona amiko? — demandis iu al malgranda knabo.

— Tiu, kiu konas min kaj, malgraŭ tio, amas min.

Kvinpinta Stelo.

Stel-formaj Multanguloj de Pitagoro.

Learners' Corner.

The following is a suggestion for first lessons to English children (or to adults who learn with difficulty), to be used as an introduction to *Esperanto for Young Beginners*. It aims at affording practice in some of the commoner elements of speech, by means of roots already familiar. The beginner thus gains confidence in speaking the new language, and is ready to learn less familiar things.

Each sentence here given is a model, in imitation of which the learner should himself form a whole group of similar sentences with the help of other suitable words (lists of which I will send to anyone on receipt of stamped addressed envelope).

The first paragraph is given more fully, to show the idea.

Banano (melono, olivo, orangô, figo) **estas frukto**. Elefanto (gorilo, gîrafo, hundo, kato) **estas besto**. Karpo (sarko) **estas fiô**. Najtingalo (koko, kanario, vulturo) **estas birdo**. Ameriko (Irlando, Aûstrio) **estas lando**. Rozo (lilio, tulipo) **estas floro**. Piano (harpo, fluto) **estas instrumento**. Inko (limonado, rivero, supo) **estas fluido**. Granito (stono) **estas mineralo**.

Piano **ne estas fiô**, piano **estas...**

Cu benzino **estas fluido**? **Jes**, b. **estas f.**

Cu zinko **estas gaso**? **Ne**, z. **ne estas gaso**; **gi estas solido**.

Cu **gi estas metalo**?

Banano **kaj** melono **estas fruktoj**. Cu rozo **kaj** tulipo **estas fruktoj**? **Ne**, **ili estas...** Pianoj, harpoj **kaj** flutoj **estas instrumentoj**.

La princo **estas poeto**. **La** profeto **estas patrioto**.

Cu **la sekretario** **estas Germano**? **Jes**, **li estas**. Cu **la instruisto** **estas doktoro**? **Ne**, **li ne estas**.

Cu **li ne estas doktoro**?

Mi **estas anglo** (polo, franco).

Cu **vi** **estas ruso**?

Se **vi** **estas anglo**, **kaj mi** **estas anglo**, **ni** **estas angloj**. **Vi kaj li kaj mi** **estas...**

Si **estas inteligenta**.

La afero **estas interesa**, **gi** **estas tre interesa**. Cu **vi ne** **estas riĉa**? **Mi** **estas malriĉa**, **tre malriĉa**.

La krimo **estas nenecesa**, **kaj la motivo** **malnobla**. **La ideo** **estas ĉarma**, **sed** **malpraktika**. **La laboro** **estas malagrabla**, **sed la profito** **estas certa**, **kaj la rezultato** **perfekta**.

Jozefo (Paûlo, Klemento, Georgo) **estas ...a**, **sed Josefino** (k.t.p.) **estas mal...a**. Elefant-, karp-, kok-, princ-, rus-, angel- ino.

...a...o.

Tio **estas ...a**. **Tio** **estas ...o**.

Tio **estas ...a**. **Kio** **estas ...o**? Cu **tio** **estas ...o**? ...a...o? ...a...o? ...a...o?

La **...oj** **estas ...aj**. ...aj...oj. (Pr. my boy).

Li (mi, vi) **estas honesta** persono, **honesta ulo**, **honestulo**. Si **estas honestulo**.

Ni **estas ...uloj**. Ni **estas familio** (klubo, grupo, klaso, regimento).

La onklo **estas en la ĝardeno**, sed la onklino **estas en la ĉambro**. Cu ... **estas en ...?**

Kie **vi** **estas**? **li**? **si**? **ili**? **la...**? ... **babilas** **en la klaso**; **en la nesto**. ... **bakas** **en la hotelo**. **La insekto** **dronas** **en la fluido** (inko, rivero).

Kio **estas sur la tablo**? ... **ripozas** **sur la monto**. ... **dormas** **sur la mato**. Kio **estas sur la branĉoj**? Cu... **estas sur la ...**, **au en la ...?**

Ofte; **multe**; **tre ofte**; **tre multe**; **malofte**; **malmulte**.

Helpas (demandas, respondas, similas) **al**.

Fariĝas **blanka**, **blankiĝas**. Fariĝas serioza, serioziga. Fariĝas varma, varm... Fariĝas longa, long...

Bol (prosper, kompre) **-as**, **-is**, **-os**.

Estis, **estos**.

Asert (imag, konfes, memor, pruv, supoz, suspekt) **ke**.

Oni ... **as**.

... **u** **ke**.

... **konsilas**, **ke** ... **silentu**.

Pas (flu, super) **de**.

La kosto **de** **la butero**, korko **de la botelo**, **silento** **de la tombo**, klimato **de Aûstralio**.

La ... **eco** **de**.

Log (simpati) **kun**.

Ces (dezir, forges, konsent, lern, rapid, rifuz, sukces) **as...i**.

... **e**.

Erar (diskut, silent) **pri**.

Mia, **Ha**, **nia**, k.t.p.

Ekzist (serê) **por**.

Bluajo, rond..., kruel...

Fal (trink) **el**.

... **adi**.

Batal (disput, kri, protest) **kontraŭ**.

... **ema**.

The following verbs may be followed by six or more of the nine prepositions already known:

Danc, kant, leg, lud, parol, mars, promen, rajd, skrib, stud.

M. C. BUTLER.

Komuniko de "Danubo."

Okaze la bulgara-turka milito, la bulgara redakcio, estante okupata, desigas por nedifinita tempo la aperadon de "Danubo." La abonintoj estos rekompencitaj post la finigo de la milito. La ceteraj esp. gazetoj estas petataj represi ĉi tiun komunikon.

LA REDAKCIO.

Novjaraj Decidoj.

(Rakonteto ne por infanoj pro ĝia malbona moralajo).

Malgranda knabo, nomata Petro, vekiĝis la unuan de Januaro kaj faris Novjaran decidon, ke li, tiun tagon, penos plenumi bonan agon al ĉiu, kiun li renkontos. Li, do, frue levigis por komenci. Enirinte la mangō-ĉambron, li ekvidis la kanarion. — Kompatinda etabirdo, — li diris, — ĉiam en kaĝo. Mi malfermos la pordon, por ke vi povu iom flugi en la ĉambro. — Li faris tion, kio plaĉis al la kanario, kaj poste al la kato, kiu jam de longe sopiris je pli intima konatiĝo kun la birdo kaj multe ĝuis la kunigon.

Dume la knabeto iris al la dompordo, por vidi, ĉu ankoraŭ glaciigas, ĉar lia patro promesis lin konduki por provi siajn novajn glitilojn; ĝuste ekstere staris ĉifone vestita viro, kiu tremis pro malvarmo kaj petis almozon. Petro ĉirkaŭrigardis kaj vidis la palton de sia patro. — Ĉu eble la patro kolerigos, se mi donos ĝin al tiu ĉi malriĉulo — li pensis, sed dolĉa rideto vidiĝis sur lia vizaĝo — Kompreneble ne, estas — Novjara Tago kaj sendube paĉjo jam decidis, ke hodiaŭ li ne diros malkomplezan vorton. — Baldaŭ la palto estis en la manoj de l' ĉifonulo, kiu tuj kun ĝi forrapidis.

La matenmangō pasis kiel ordinare, iom malĝojigita por la patrino, ĉar ŝi perdis sian kanarion, kaj por la kato, kiu ricevis batardon pro tute neprava kulpigo, ke li iel ruze malfermis la pordon de l' kaĝo kaj mortigis la birdon. — Mi ne eĉ tuŝis la pordon de l' kaĝo — li pensis al si, — kaj pri la birdo, ĉu estis mia kulpo, ke kiam mi nur deziris karesi ĝin, ĝi flugis rekte en mian bušon? Post tio, kompreneble, li nenion utilis, ĉar li ne povis plu kanti, — aŭ, laŭ mia opinio, kriaĉi, — kaj estis nur pro la fakteto, ke ĝia kadavro malordigis la mangō-ĉambron ke mi englutis ĝin. — La kato antaŭe ne multe admiris la justecon de la homo, sed post tiu ĉi okazintaĵo estis nur pro la boneco de la mangoj, ke li plilonge restis en la domo. Kompreneble Petro, siaparte, diris nenion, ĉar oni ne devas paroli pri siaj bonfaroj.

Bedaŭrinde Petro ne havis tian feliĉan matenon, kian li atendis, ĉar nenie estis trov-ebla la palto de lia patro; tial li ne povis ĝui sian lecionon de glitumado; — plue, se la patro frue faris Novjaran decidon pri koleraj vortoj, li certe ne plenumis ĝin. Preskaŭ Petro bedaŭris sian duan bonfaron, pri kiu ankaŭ li silentis.

Post tagmezo envenis najbarino, amikino de lia fratino Alicko kaj la du ĝoje babiladis, dum Petro aŭskultas, ĝis Alicko diras, — Ho, mi devas montri al vi mian novan ĉapelon — kaj iris

ĝin serĉi. Dum ŝia foresto la knabo, dezirante plaĉi al sia fratino, diris — Kara Margareto, mi esperus, ke vi ne kopios la ĉapelon, ĉar Alicko hieraŭ diris, ke vi ĉiam tion faras aŭ aĉetas similan. — Ĉar li tre ĝentile parolis, tre miris Petro, ke la fraŭlino ŝajne ekkoleris kaj forrapidis, ne atendante la revenon de Alicko.

Vespere, Petro ne trovis multajn okazojn por praktiki siajn bonfarojn. En la domo, oni faris feston, kaj li provis esti kompleza al la vizitantoj: ekzemple, ekvidinte du gejunulojn, kiuj sidas sur la ŝuparo en la mallumo, li senbrue eklumigis la elektran lumon apude; spite tiu pensema ago la junaj paro tute ne estis danka, kaj, ankoraŭ unu fojon, kiam iu fraŭlino perdis buklon dum la danco kaj li redonis ĝin al ŝi poste, kiam ŝi sidas kaj parolis kun kelkaj gesinjoroj, lia frato maledikate kaj kolere forsendis lin. Mi diris, ke li ne trovis multajn okazojn — ne pro tio, ke li laciĝas bonfari — sed ĉar, sufice frue en la vespero, li ricevis informon, ke lia patro deziras vidi lin en la biblioteko. Enirinte, li ekvidis policanon kun la palto. — Petro — diris lia patro — tiu ĉi policano diras, ke li hodiaŭ arestis viron, kiu portas mian palton kaj, laŭ lia rakonto, estis vi, kiu donis ĝin al tiu. — Jes, paĉjo — respondis Petro, iom timigita pro la severa parolmaniero de sia patro — estis bonfaro, kaj, pro la Novjaro, mi deziris ĝojigi lin. — Atendu, Petro, ĝis mia reveno — diris la patro, kaj foriris kune kun la policano.

Ĝuste tiam enkiris Alicko: Petro — ŝi ekkriis — kion vi hodiaŭ diris al Margareto? Ĉi tiun minuton mi ricevis letereton, en kiu ŝi skribas, ke neniam ŝi plu parolos al mi, kaj ke mi demandu de vi la kaŭzon. — Petro klarigis al ŝi kaj al la patrino sian trian bonfaron kaj la kialon. — Petro — subite demandis lia patrino. — Ĉu estis vi, kiu malfermis la kaĝopordon? — La patro tiumomente reeniris la ĉambron, kaj ĉiu, laŭtavoce, rakontas al li la hodiaŭajn bonfarojn de lia filo....

Kuŝante sur sia lito, Petro ja povas kompate konsenti kun la batita kato, kaj, same kiel ĝi, bedaŭris la maljustecon kaj sendankemon de la homo. Baldaŭ alvenis lia patrino, kiu iom konsolis lin, kaj kiam ŝi demandis, ĉu li, la morgaŭan tagon, pli bone kondutos? — li, inter siaj plorgemoj, diras, — Mi provos, panjo, mi provos, kaj almenaŭ mi promesas al vi, ke mi al neniu faros pluajn bonajn agojn. —

L. SWAN, *el Croydon.*

Virino vekis la edzon nokte.

— Kio estas tiu brujo, kiun mi aŭdas en la biblioteko?

— Ĝi estas ja nur la historio sin ripetanta, — respondis dormeme la edzo.

Secretarial Notes.

It has been thought that notes from the Secretarial Department would prove a useful and an interesting feature each month in our gazette. The correspondence received by this Department often contains valuable information and opinions which ought to be placed upon record for the advantage (or, at any rate, the consideration) of the Esperantist Public. In other ways a good deal of important material accumulates here, and it is hoped that by using the medium of our gazette such material may be made use of for the advantage of our cause. These notes may be largely in English, as in all probability the bulk of the matter dealt with is intended to meet the eye of the outsider. When a paragraph interests Esperantists only, it will, of course, be printed in Esperanto.

* * *

A recent examination has been made of the B.E.A. Membership Roll in order to ascertain the occupations of members. As might perhaps have been forecasted, the scholastic profession very easily heads the list, 15 per cent. of our members being Headmasters or Teachers. This is excellent "teaching by example." The Churches account for 5 per cent., as also do Engineers, Physicians, and Civil Servants respectively. Accountants, Chemists, Journalists, Musicians, Solicitors, and Students represent about 2½ per cent. each. In all, 134 different occupations are given, and the curious will be interested to know that we have amongst us a bricklayer, a navvy, a sawyer, and a sanitary inspector. The Army and the Navy are well represented, but we have no Bookmakers, Actors, or Multi-Millionaires!

* * *

Last month we sent to each of our members, as a supplement to the gazette, a form of letter which we asked them to sign and send on to a friend. This was an invitation to membership. A new year will soon be upon us, and the present is therefore the right time to enlist new members. Perhaps some of our friends have not yet posted on that form? If that is the case, will they kindly write their friends at once, in order that new members may have the advantage of a full year's membership. Further forms will gladly be sent on request.

* * *

There are some who say that THE BRITISH ESPERANTIST cannot be suitable for propaganda because of its price. Let us point out, however, that each month over two hundred copies are sent out to Public Libraries, Hotels, and similar haunts of the profane. Every enquirer who writes for information gets a copy. Back numbers are distributed at meetings and sent to the groups. Thus it will be seen our gazette really does serve as a practical aid to propaganda, and perhaps after all the price of threepence is more impressive to the outsider, whom a copy reaches, than a mere pennyworth would be.

* * *

We were recently asked by one of our propagandist friends whether we could quote an actual instance of an International Congress using several languages where vexation and delay had been caused by diversity of tongues. Our friend asked us to send him a report and a copy of the agenda in several languages if such existed. We could not oblige with documents, but mentioned the case of the International Labour Congress held last year, in which vigorous protests and complaints were made on account of the language difficulty. Can any of our readers inform us whether such documentary evidence referred to is obtainable? If the organisers of all International Congresses could only be made to realise the hundredfold utility of an international language, what a world of wasted time and worry would

be prevented. Do they know what Whittier would say to them?

*For of all sad words of tongue or pen
The saddest are these, "It might have been."*

In the November number of *The Nineteenth Century* there is an article dealing with the war in the Balkans. In referring to the final settlement between the Balkan States and Turkey, the author, Major-General Knox, bearing in mind the fact that four nations are involved in the Balkan League, says:—"What a chance for the new Kingdom of Utopia with Esperanto for a State language, to solve the antagonism of the existing Babel of tongues." Perhaps it is not intended that the words shall be taken quite literally, but Esperantists know that the suggestion is thoroughly practical, and that if a neutral language were adopted for inter-state affairs in the new country, a serious difficulty would be solved. To carry it through, courage, enterprise, and enthusiasm are necessary. The four states have shown unmistakably that they are not lacking in these qualities, and we may therefore hope. In this connection the official approval and recommendation to teachers in Bulgarian government schools of a Bulgarian text-book on Esperanto is not without significance!

Baldaŭ ni staros apud la mortlito de la nuna jaro, kaj ni devos prepari nin por la laboro de la jaro 1913. Rapide alproksimiĝas la Kristnaska tempo kaj la Festa Sezono portantaj al ni sentojn de plezuro kaj bonvolo. Do, la Sekretario kaj Stabo sendas al ĉiuj membroj, legantoj kaj klientoj plej korajn bondezirojn por Feliĉa Kristnasko kaj sukcesplena Novjaro. Vivu Zamenhof kaj nia Lingvo Internacia!

The Spread of Esperanto.

The way in which the international language, Esperanto, is gradually spreading in technical circles, as in other departments of modern life, is strikingly illustrated by the following circular recently issued (in Esperanto) from the Bureau of Standards of the American Department of Commerce and Labour at Washington:—

DEPARTMENT OF COMMERCE AND LABOUR,
(Bureau of Standards),
WASHINGTON, D.C.

1st July, 1912.

To all whom it may concern:

We, the undersigned officers of the Bureau of Standards, hereby announce that we read, write, and speak Esperanto, and that at the beginning of the present year we established a group of persons among whom the international language is in daily use. We wish to make known the fact that all enquiries regarding this Office or its scientific work, which are addressed to the Office and written in Esperanto, will, if it be so requested, be answered officially in the same language; and this of course applies equally to enquiries sent unofficially to any of the undersigned.

Further, we take this opportunity of expressing our desire to enter into relations with all Esperantists interested in the departments of science with which our work is concerned, and of inviting all Esperantists who may visit Washington to visit our Office; they will be shown round it by *samideanoj* (fellow-Esperantists).

We are, respectfully,
HENRY D. HUBBARD,
VICTOR L. LOWE, } Administrative Department.
N. C. BRAITHAWAITE,
J. C. PEARSON, Electrical Department.
H. W. BEARCE, Volumetric Department.
D. R. MILLE, Measurements Department.
WILLIAM BLUM, } Chemical Department.
E. C. MACKELVY, } Thermometric Department.
H. K. GRIFFIN,
H. C. DICKINSON,

Libraro kaj Gazetaro.

Plena Klasika Libro de Esperanto.—Jen libreto, dediita al la gloro de l' genia aŭtoro de l' Fundamento, okaze de la dudek-kvinjara jubileo de Esperanto, kiun ni ne povus tro rekomendi al niaj legantoj. Pli ol iam, en la nuna periodo de nia progreso, kiam oni ĉiuflanke ekaplikas Esperanton por la praktikaj kaj pozitivaj bezonoj de la internacia vivo, estas necese memori, ke Esperanto efektive estas lingvo, al kiu, tutsame kiel al sia gepatra lingvo, ĉiu Esperantisto devas rilati kun amo kaj respekto. Tiun amon kaj respekton ni plej bone montras, skribante Esperanton bele kaj simple laŭ la Fundamento, kiun donis al ni D-ro Zamenhof. Grandan helpon por tio alportos la "Klasika Libro," kiu enhavas: la dek ses oficialajn regulojn de l' gramatiko kaj ĉiujn radikojn ĉu de l' Fundamento (Antaŭparolo, Ekzercaro, Universala Vortaro), ĉu de l' Oficiala Aldono, kun franca, angla kaj germana tradukoj. Krom tio enhavataj estas la "Konsiloj pri enkonduko de novaj vortoj en la komunan lingvon," faritaj de l' Akademio, kaj la Bulonja Kongresa "Deklaracio pri Esperantismo." Plej utila kaj oportuna kunigo, pri kiu ni gratulas la eldonintojn (Presa Esperantista Societo). Konscience ellaborita de S-roj Th. Cart kaj Em. Robert, kaj kun granda zorgo presita de S-ro V. Polgar, ĝi estas vera juvelo, kiun ĉiu Fundamentisto, t.e. ĉiu Esperantisto volos posedi.

Bindita en eleganta fleksebla tolbindaĵo poſtformata (3½ x 2½), kun 160 paĝoj, en firma kartona ingo, la verketo kostas po 1 ŝil. 2 p. afrikite. Specialaj pokvantaj prezoj por grupoj, k.t.p. — petu folion.

Estu Homo! de Charles Wagner el la Franca Lingvo, tradukis Sam Meyer. 97 pp. Sm. 0.50. Presa Esperantista Societo, Paris.—Tiu ĉi ĉiel rimarkinda traduko, rekomendita de la Internacia Unuiĝo de Esperantaj Verkistoj, prezantas konsilojn al pensemaj homoj, de la konata Pariza pastro Charles Wagner, por bone vivi kaj morti. Gi konsistas al dek naŭ ĉapitroj, dividitaj laŭ kvar rubrikoj: De kie ni venas? Kiu ni estas? Kion ni devas fari? Kaj kien ni iras? Tute leginda estas la verko, kaj dank' al la mirinda bonstilo de S-ro Meyer, la legado estas vera plezuro. La presado estas bele kaj klara, kaj preseraroj tute mankas.—W.M.P.

Lingvo Internacia, N-ro 8-9-10. Aŭg.—Sept.—Okt., 1912. (Paris, Presa Esperantista Societo, 35 rue Lacépède).—Tiu ĉi numero (ĉu ĝi estas volumo?) de "Lingvo" bone subtenas sian antaŭan reputacion, kaj ĉio inter la du kovriloj estas tute leginda. Precipe estas raporto pri la 8a Esperantista Kongreso en Krakovo verkitaj de Ned Kathryn: raporto, kiu facile superas ĉiujn raportojn, kiuj jam aperis en la multnombraj ĵurnaloj. Efektive, ĝi estas pli, ol raporto, ĉar dum la legado, oni estas transportita en la kongreson, kaj denove vivas la Esperantistin vivon. Ĉiuj detaloj, ĉe bagateloj, montrigas kvazaŭ en kinematografa bildo. Rapide oni estas jen en akceptejo, jen festo, jen speciala kunveno: flugas bona vorto por tio, kio ĝin meritas; ati la ūbezzone, milda admono aŭ respektplena kaj gentila kontraŭstaro. Entute ĝi estas skribita en maniero, libera, senpartia kaj konscienza, sed ĉiam ĝaja. Ĉu vi volas uzi la vortojn *heziti*, *konkeri* aŭ *menso*? Ĉu vi volas scii, kiel konata propagandisto faris vojagon, kiu komencis bonege kaj finigis terure? Aŭ ĉu vi preferas konatigi kun la sorĉisto, kiu tiel lerte re-beligas la sinjorinojn? Se jes, mi konsilas, ke vi legu tiun ĉi spritan rememoraĵon de la Jubilea Kongreso. En grava redakcia artikolo, Profesoro Th. Cart diras: "Post la dudekkvinjara heroa periodo alvenas nova pli praktika, dum kiu nia tasko estas enpenetri en ĉiujn rondojn, por ilin almiti. La lingvon mi devas prezenti nur kiel lingvon, ĉar per si mem ĝi estas neno alia. Sed ni ne timu: ĝi senrimarke kunportos kun si

la internan ideon, kaj ĝia venko ne estos nur lingvo!" —A.E.L.

"Kie estas amo, tie estas Dio."—De L. Tolstoj, trad. N. Kabanov. (No. 7 en la serio). Prezo 7sd.—Tiu ĉi rakonto estas bazita sur la vortoj el la Evangelio de Mateo.—"Car vi faris tion por unu el Mioj malpliagaj fratoj, vi faris por Mi." Gi rakontas kiel maljuna botisto, farinte diversajn servojn al siaj proksimuloj, ekkonsciis ke li tion faris al Kristo mem. La diversaj okazoj estas vigle prezentitaj laŭ la konata maniero de la genia rusa aŭtoro. La traduko estas tre bone farita, sed ni rimarkis oftan uzon de la vorto "mem" kie ĝi ne ŝajnas havi ian precizan signifon. Spite tio la stilo ĝenerale estas tre flua kaj facila.—A.B.

De la Piedoj de la Majstro, de Alcyone (J. Krishnamurti), tradukita de W. W. Mann el la angla originalo. Eldonita de Presa Esp. Societo, Parizo, kaj Theosophical Publishing Society, Londono. Prezo, lukse bindita, 2 ŝil. p. afr.—La rimarkinda kaj ĉarma originalo de ĉi tiu traduko, verkita en 1910 de Hinda junulo apenaŭ dekvinjara estas tradukita jam en pli ol dek naciajn lingvojn, kaj trovis amantojn en ĉiu lando, kien ĝi penetris. En neofte simpla kaj ĉarma lingvo — kiun oni retrovas sendifektan en la Esperanta traduko — ĝi prezantas gvidon je homa konduto tiel altega — kvankam samtempe tiel esence simpla kaj funde praktika — ke ĝi "prenas rangon kun la etiko de la grandaj Sanktaj Skriboj de la mondo." La tolerema spirito de la instruo en ĝi enhavata ja memorigas iom pri la altaj idealoj eldiritaj de D-ro Zamenhof antaŭ kelkaj jaroj en lia pensiga brosuro "Homaranismo," kaj pri liaj paroloj, okaze de la Unua Tutmonda Raskongreso, pri "neutrala" religia etiko uzota por interreligiaj rilatoj de l' homaro, flanke de Esperanto por la interlingvaj rilatoj. Kiu sentas ĉe l' koro deziron interproksimi la homojn etike kaj religie, tiu devus nepre la libreton posedi. En antaŭparolo, Sino Annie Besant klarigas, ke la instruoj, kiujn la libro enhavas, estas donitaj al Alcyone de lia "Majstro," dum tiu ĉi preparis lin kiel disĉiplon al Iniciigo, kaj estas transskribitaj de li laŭ memoro. Tiu sola vorto Majstro, en la bušo de Hindo, diras volumojn, ĉar ĝi proklamas la ekziston de tiu antikvega "Vojo," akra aŭ mallarga kiel razilo, kaj samtempe la ekziston de la "Majstroj," kiuj donas la duan naskigon, aŭ eniron en tiun Vojon. Ĉiuj aŭtentikaj Sankto-skriboj de la mondo faras almenaŭ aludon al tiu Vojo, sed en la okcidenta mondo ĝi estas konata eble nur en kelkaj ordenoj de la Katolika eklezio.

Kompreneble estas parolite en tiu ĉi libro nur pri la prepara vojo, kiu kondukas al la efektiva Vojo tra la pordo de l' unua granda Iniciigo. Ĉiu studento de la misticismo tuj rekonos la kvar taŭgokondiĉojn de la prepara vojo: Distingado, Sendezireco, Bona Konduto kaj Amo, kaj la ses specialajn necesajojn pri Konduto. En ĝia interna (aŭ esotera) senko, tiu libro ne estas por la ordinara mondamento, sed por tiu, kiu jam komencis travidi la vantecon kaj nesufiĉecon de l' ekstera mond vivado, kaj kiu vidis, ke lia plej granda felico konsistas en la senrezerva sinoferado al Dio kaj unuiĝo kun Li.

Cedante al la granda deziro fari citojn, ni donas la jenan paragafon, kiu estas tute karakteriza de la senfina toleremo de la hinda klerularo:

"Al ĉiuj vi devas senti perfektan toleremon, kaj koran intereson tiom al la kredo de alireligianoj, kiom de samreligianoj. Ĉar ilia religio estas tiel same vojo al la plejalta, kiel la via. Kaj por helpi al ĉiuj, vi devas ĉiujn kompreni."

Al tiel bela enhavo, decis bela prezento, kaj tio efektive sukcesis domi per arta bindo kaj tre zorga komposta la firma V. Polgar, Parizo, kiu ja havas reputacion kiel unu el niaj plej kompetentaj kaj fidindaj Esperantistaj presistoj.—ESSEN.

Esperanto-English Dictionary, by E. A. Millidge. (496 pp., large 8vo., Stead's Publishing House, bound in limp cloth, rounded corners). — It is fitting that this dictionary should have appeared in the present year, *la jaro de la 25-jara jubileo de Esperanto*, a year which marks a memorable stage in the life of our *kara lingvo*. For a good dictionary is a worthy monument for a language, and this dictionary is good, thoroughly good, from the first page to the last. Mr. Millidge has been working at it — a labour of love — for several years past, and the whole *Brita Esperantistaro* has been awaiting its appearance with keen anticipation. That anticipation will now become joyful realisation. It is not often that a *recenzisto* feels impelled to enthusiasm by the works which he has to review; but here is one which does move one to hearty and unqualified enthusiasm, enthusiasm not only for itself as an excellent and most scholarly achievement, but enthusiasm also for the language which has made such an achievement possible. Some books are an event: and this is one of them.

It is difficult within the limits of a short review to give an adequate idea of all the new dictionary means for Esperanto in English-speaking countries. Of this those who use the dictionary must judge for themselves. We would like here, however, to deal with some of the thoughts which present themselves as one turns over its neatly and clearly printed pages.

First, and above all, one is impressed with the exuberant richness — a richness verging indeed at times almost on the superfluous — of Esperanto. While using the language, with tongue and with pen, for some ten years past, we have of course felt and realised its resources and possibilities; but here we have, in black and white, page after page of linguistic treasure heaped up right before one's eager eye. Delightful compound words, delightfully rendered into choice but homely and idiomatic English, meet us at every turn; definition after definition of roots, which, though clear enough to the practised Esperantist, need explanation to the student who has not yet ventured practically into the international life of Esperantoland. And as we read, we realise that the author is no mere compiler, no mere theoretical anatomist of isolated words and phrases, but a real student of a loved and living language, of language as a splendid means of communication of vital ideas and emotions between man and man, and, above all, of a language which is destined to be the vehicle for the transmission internationally of that wonderful *nova sento* which is finding expression in every nation in these wonderful and stirring times. To anyone who has a love for words as realities, to read this dictionary is like reading a romance. For one feels that the words and examples given — there are in all some fifty or sixty thousand of them, mainly grown from fundamental roots — are not ingenious inventions of the author, but the real product of the international mind expressing itself in Esperanto, treasures of hill and plain culled in yearlong travel through the varied landscapes of our Esperanto literature, and rich, for any who have travelled, or have it in them to travel the like charming ways, with a thousand happy memories and associations of intercourse and literary adventure. So numerous already are the books in our Esperanto libraries that it would be beyond the leisure of most *samideanoj* to read them all, and yet in all of them is to be found something of literary and linguistic value and import. In such a dilemma this dictionary does yeoman service, and enshrines a rich heritage for ourselves and Esperantists yet to be. It is an epitome of all our books, the essence of our fresh young literature.

So much for the general impression produced by the book. Among particular excellencies which appeal is the system of *cross-referencing*, by which, under a

given root, other roots or words of allied meaning are suggested, as alternatives or as words liable to be confused. Under *avert'*, for instance, *admon'* and *singard'* are suggested; under *auspicioj*, *favor'* and *protekt'* are given as possibly more precise. Alongside *avid'*, we have *avar'* and *desireg'* — and so on. This is a valuable feature. Another is the indication, by means of *special signs*, of roots taken respectively from the *Fundamento* and the *Oficiala aldono*. In other words, the student has here a test for the comparative "authoritativeness" of words: all so marked have passed the test of usage; all others, excellent though many of them may be, are as yet on trial at the bar of our international life. Finally, an appendix gives words which, although not established enough to justify a place in the body of the work, are yet gradually getting a footing, and will probably, by usage, one day win full right of entry into the language. Students of *natural history* will appreciate the completeness of the dictionary in regard to the nomenclature of birds, beasts, insects, trees, flowers, etc., as many as 4,000 such names being given, each with its precise *Latin equivalent* to fix the term.

The choiceness and fullness of the English equivalents make the volume a valuable help to foreigners — and they grow ever more numerous as the years go by! — who wish to use Esperanto as a key to the mysteries of our subtle mother-tongue. As for compound words, suggestive and beautiful examples are to be found on every page; teachers will simply revel in the stores here carefully collected for their permanent use and enjoyment. Fortunate students of the present day, who have at their disposal so fascinating a guide! Frequent Zamenhofian examples, always with a correspondingly classic English equivalent, are used to enforce vividly in a phrase the meanings of particular words. We would wish that every intending translator of an English work into Esperanto might be subjected to a thorough course of study of the words and equivalents here given. Its effect could not but be very salutary on the over daring! Fresh excellencies reveal themselves every time one opens the book, but space forbids our going further. *Ciu devas gustumi por si mem!*

In conclusion, the whole aim and purpose of this dictionary in the mind of its author is evidently to help Esperantists to appreciate and preserve with love and respect the exquisite simplicity and richness of their language. To fulfil such a purpose faithfully requires a rare gift: the ability to put one's own personality into the background, and to record things not as one fancies they should be, but as they are. The true function of a lexicographer is to be the impartial historian of language; and the merit of this dictionary lies in the fact that its author has known how to choose out and present to us lovingly the best in our language, leaving the charm of its beauty and simplicity to work upon us its own unfailing magic. Our hearty congratulations then, not only to Mr. Millidge upon the most successful completion of a unique piece of literary craftsmanship which will be of great service to a great cause, but also to English-speaking Esperantists, whose privilege it will be to use the book! And we can only wish for our fellow Esperantists abroad the like happy fortune, to wit, speedily to have in their own languages Esperanto dictionaries on the same wise and scholarly plan. — W. MANN.

Greeting Cards. — A further supply of the postal greeting cards published by the B.E.A. last year has been issued to meet the demands of the coming Festive Season. The design in black and white is by Mr. C. A. Sheehan, the originator of the well-known Esperanto postcards issued by Raphael Tuck & Sons. Price, per packet of twelve, 7d. post free, from the office of the B.E.A.

Princo Serebrjanij : Historia romano, tradukita el la rusa lingvo de S.-ino M. Sidlovskaja. Ĉi tiu romano, kiun originale publikigis la aŭtoro, Grafo A. Tolstoij, en 1863, prezentas tre vive kaj en tre verſajna maniero la historion de la tempo de Ivano IV., nomita la Terura. Ivano, kiu estis samtempulo de reĝino Elizabeto de Anglujo, kaj kiu la unua pretendis al la titolo de caro de Rusujo, estas prezentita kiel sangavida frenezulo, kiu kovris siajn krimegojn per mantelo de paradema pieco. Sovage malamante la nobelojn (bojarojn), kiujn li suspektis fari komplotojn kontraŭ li, li tamen ĉiam tre zorge celadis reteni la bonvolon kaj amon de la popolo. Malpacinte kun la bojaroj, li minacis abdiki, kaj foriris el Moskvo. Ĉiuj surgenue petegis lian revenon ! Nur je la propraj kondiĉoj, li konsentis repreni la caran rangon. En la Aleksandra antaŭturbo, kien li retirigis, li cirkauis sin de speciale elektita gvardio nomita "opriĉnikoj." Tiuj ĉi, kiel "caraj homoj," arogis al si la rajton rabi kaj detru iila vilaĝojn, tute laŭ sia plaĉo kaj bontrovo, kaj sen timo de puno. Krom tiuj rabistoj *oficialaj*, ni konatigas en la romano kun iu neoficiala bando de rabistoj, sub la estreco de Ivaĉjo Ringo, kiu eble vokos en la memoron komparon kun nia rabistohero Robin Hood. Iu neimitbla figuro estas Dmiĉjo, unu el la homoj de Ringo, kiu aliĝis al la bando por venigi sin kontraŭ la opriĉnikoj. Sajne stulta kaj kapmola, en batalo li estis kiel nekontraŭstarebla Trojano. Princo Serebrjanij, kies aventurojn la romano speciale priskribas, estis kavaliro tro sincera kaj verama por plaĉi al la ĉirkauita de flatantoj caro, kaj kelkajn fojojn lia vivo apenaŭ savigis el la mano de la ĉiopova Ivano la Terura. Mi ne devas forgesi paroli pri unu alia elstaranta figuro, la nobelo Morozov. Ĉar tiu ĉi pro sia fiereco estas en malfavoro, la caro permessas, ke unu el la opriĉnikoj penu forrabi la edzinon de Morozov, kaj mem, kiel ruzo, reestablas la bojaron en sian favo-ron, invitante lin al festeno. Tie li malhonoras la maljunan bojaron per surmeto sur lin de arlekena kaftano, kaj postulas de li ŝercojn. La de longe detenita instinkto de ofendita fiereco elsprucas, kaj Morozov denuncas la farojn de la sanga caro, finante tiele :—

".... 'Via cara mosto,' daŭrigis Morozov, pli altigante la voĉon : 'via nova arlekeno staras antaŭ vi. Aŭskultu lian lastan ŝercon ! Dum via vivo la bušo de l' rusa popolo estas sigelita de timo ; sed finigas via bestsimila regado, kaj restos en Ruslando nur memoro pri viaj agoj, kaj transiroj via nomo de posteuloj al posteuloj por eterna malbeno, ĝis fine venos la terura Lasta Jugo !'" (p. 236).

La traduko de S.-ino Ŝidlovskaja estas tre bone farita, kiel oni atendus pro la antaŭaj tradukoj de la sama plumo, ekz., "La Tri Mortoj" (de la pli konata L. Tolstoij). La kritikeblaj esprimoj estas ne-multaj. Jen estas kelkaj : "Ĉiuj opriĉnikoj falis mortaj" (p. 97) (*Malvivaj, mortintaj*) ; "speco da homoj" (p. 137) (*speco de*) ; "traigaj okuloj," p. 274, sajne signifas *penetrantaj okuloj*, sed ĝi ne portas en si logike tiun sencon ; "onidire" (*laŭ famo, diro*) estas nova al mi kunmetaĵo, sed sajne tute bona. La fremdaj esprimoj en la teksto estas bone klarigitaj per pagfinaj notoj, kio estas ŝatinda helpo al la nerusa leganto. Cetere, la tuta libro estas tre valora aldono al nia internacia kolekto.—NOREMAC.

Hinujo.—S-ro K. C. Ŝan, sek. de la Ĉina Esperanta Asocio, petas al ni el Ŝangha, ke ni komuniku al niaj legantoj jenon : "Koresponda Kurso Esperanta por ĉinoj estas regule aperanta po kajeroj, en formato de ĉina libro. Gi ne estas abonebla, nur interŝangebla je Esp. gazetoj ĉiunumere. Oni rekondos en N-roj 7, 14, 21, 28 ĉiujn librojn kaj gazetojn senditajn al la legantoj, per aldonitaj kromfolioj — sed nur se oni donacis la sendajojn al la muzeo de Ĉina Esperanta Asocio. Sjn turnu al la Sek., 683, Myburgh-road, Ŝangha, Hinujo."

Japan Trade Review (Tokyo, Japan).—En la jalia numero ni legas, ke tiu ĉi jurnal estas la sola en Japanujo, angle redaktita, kiu speciale celas la pris-kribon de la japana komerco internacia. Gi pritraktas la reciprokan komprenon inter la oriento kaj okeidento, kaj donas bonan informon pri ĉiaj artikoloj komercaj en Japanujo. La redakcio estas preta enkenduki Esperantan fakon se la Esperantistoj mem tion postulas. Ni konsilas al ĉiu leganto skribi tuj por senpaga specimeno de tiu ĉi gazeto. Adreso : *Japan Trade Review*, Tokyo, Japan.—A.E.L.

The Esperanto Teacher.—Ni direktas la atenton de niaj legantoj al la anonco pri la nova eldono (kvina) de la populara lernolibro de F.-ino Helen Fryer. Ĉiu bona trajto de la antaŭaj eldonoj estas konservitaj ; al ili estas aldonitaj, en la nova, vortareto angla-esperanta, 35-paĝa, kaj legopeccetoj facilaj verkitaj en Esperanto de anoj el dek diversaj nacioj. La libreto plidikigis kaj plibonigis : la prezo restis sama — ses pencej. Malgranda elspezeto por akiri rajton de civitaneco en vastega kaj atloga lando — Esperantujo !

Alvoko !

Scio estas potenco ! La scienco nobligas !

Samideanoj ! La plej granda trezoro, la plej efika armilo de la homo — estas *la ĝusta mondkompreno*, la kompreno de ĉiuj gravaj faktoj kaj aperoj, okazantaj aŭ jam okazintaj en la mondo. La homa individuo vivanta sole per besta vivo, vekanta en si neniajn noblajn sentojn, fremda por ĉiaj idealoj — ne meritas la nomon homo.

La tasko de la "Esperanta Scienca kaj Literatura Libraro" estas per kolekto da malpli grandaj libroj el ĉiuj regionoj de la scio, aŭ per pli ampleksaj verkoj kaj facile kompreneblaj sciencaj priskriboj veki la homan konscion en ĉiuj direktoj kaj aperoj de la vivo, partopreni en la disvastigado kaj profundigado de la homa mondkompreno.

Sed krom tiu generala programo nia "Libraro" metis al si ankoraŭ alian, pli specialan taskon. Kiel oni scias, la poresperanta propagando sole tial ne povis ĝis nun disvolvi ĉiujn siajn fortojn, ĉar mankis al ĝi *la malmultekosta libro, tiu plej bona propagandilo*. Neniu povas nei, ke nia esperanta literaturo potence disvolviĝas, tamen ni devas ankaŭ sincere konfesi, ke malgraŭ tiu potenca kaj rapida disvolviĝado ne ĉiuj branĉoj de la literaturo ĝis nun disvolviĝis — tiel ekzemple vasta, tiel grava kampo de *sciencia populara literaturo* kuſas ankoraŭ malzorgata kaj nekulturata de la esperantistaj semantoj !

Samideanoj ! Ĉu nia literaturo longe ankoraŭ devas sole servi al esprimado de belsonaj frazoj kaj subtilaj parolturnoj ? *Aŭ ĉu prefere jam venis la tempo, ke ĝi fariĝu luma disportanto de ĉiuj utilaj kaj fruktodonaj ideoj — potenca batalilo kontraŭ ĉiuj nigraj fortoj kaj perfortoj, premantaj la mondon ?*

Por almenaŭ en malgranda mezuro efektiviĝi tiun ĉi idealon, ni, subskribintoj decidis eldoni serion de libroj, kiuj per la sekanta eco principe diferencas de similaj eldonajoj :—

Ciu libro kostas tiom, kiom kostas ĝia preso.

Tiel arangita prezo ebligas al ĉiu libro la plej grandan disvastiĝon, ĝi ebligas ankaŭ al ĉiu samideano la plej efikan kaj malmultekostan propagandon.

Por alsendo de almenaŭ 1 Sm. (2 kronoj 40 helero en aŭstria mono) ĉiu grupo aŭ aparta samideano ricevos senprokraste kaj afrankite kolekton de jam aperintaj libroj *en amplekso de almenaŭ 640 paĝoj da teksto*.

Ĉiuj mendoj kaj korespondajoj estu direktataj al Antoni Czubrynski, Krakovo, Strato Retoryka 10, Aŭstrio-Galicio.

Samideanoj ! Helpu al la sukceso de la "Libraro," helpu al la sukceso de la ideoj, kiujn ĝi proklamas !

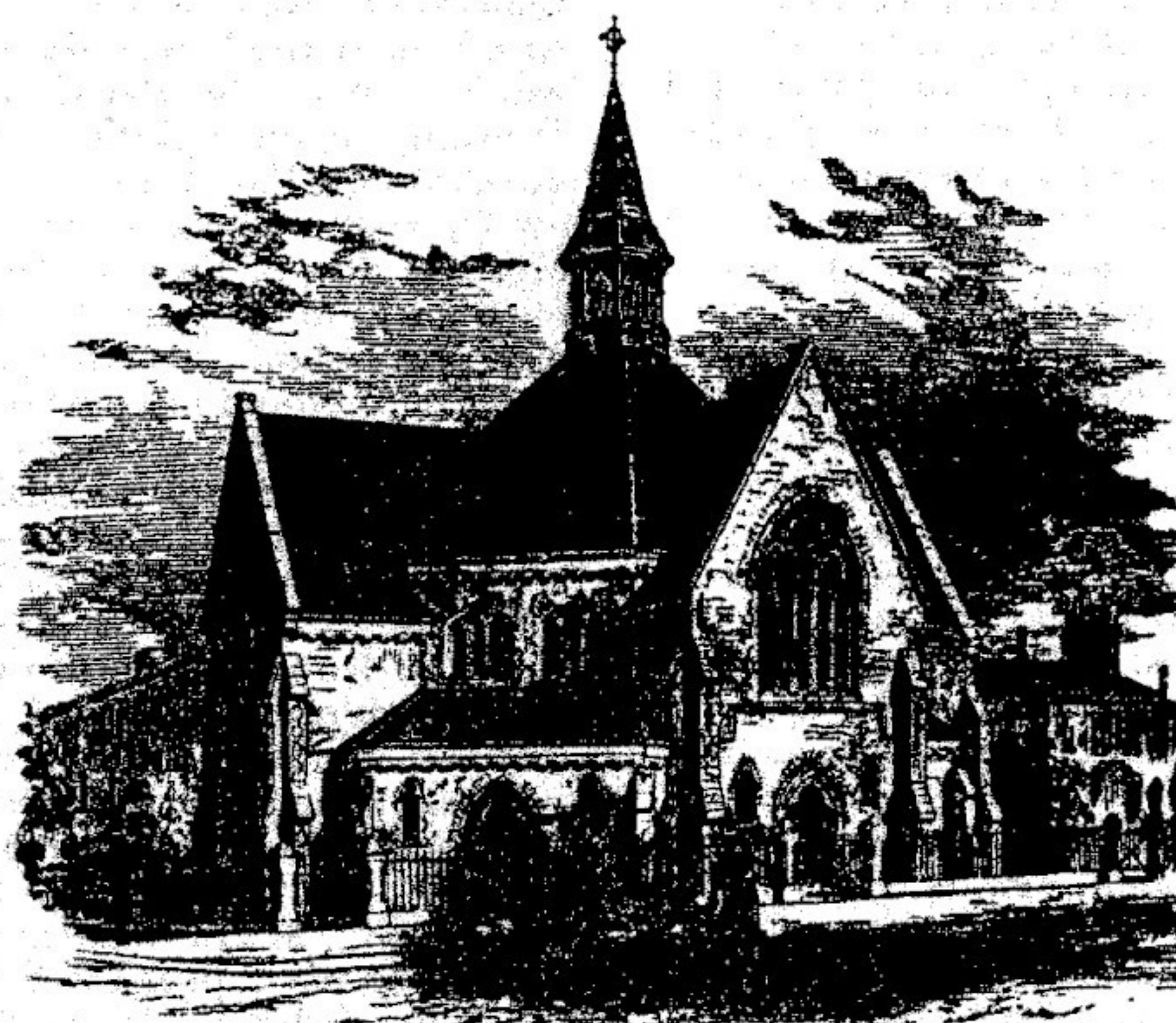
Esperanta Pregejo en Londono-

Kiel oni scias, dum la lastaj monatoj okazis Diservo en Esperanto en nordlondona paroha ĉambro, kiuj altiris ĉiam kreskantan ĉeestantaron. Ni havas plezuron anonci, ke de nun ĉi tiuj Diservoj okazos en la konata pregejo Harecourt, Canonbury, London, N., la duan dimanĉon en ĉiu monato, je 3.15 p.t.m. La propravolan inviton de la Harecourt'a ĉefmembraro, ke la londona esperantistaro trovu ĉe ili religian hejmon (fakto unika en la historio de Esperanto) ni ŝuldas al la fervoraj klopodoj de S-ro H. C. Philp, kaj la simpatio de la klera pastro, Rev. D. Glanant Davies.

La unua Esperanta Diservo en Harecourt pregejo okazos Dec. 8, kiam faros la predikon S-ro H. Bolingbroke Mudie (prezidanto de la B.E.A.) kaj solkantos F.-ino G. Cosmetto (argent-medalistino). Tiu dato sendube farigos epokofara en la historio de nia lingvo. La arango datros ĝis Aprilo, 1913, kaj kreble farigos definitiva, se nur oni ĉeestos la Diservojn sufice multenombre por pravigi ilian pluekzistadon. Grave do estas, ke ĉiu interesata Esperantisto almenaŭ en nordlondono farusianeblon, subtenila aferon perakurata kaj konstanta ĉeestado.

Laŭ la vortoj de unu el la iniciatintoj de la Diservo: "Oni volas uzi la plej belan el ĉiuj lingvoj por la plej alta el ĉiuj celoj — la servo al Dio. Uzante neŭtralan lingvon, Kristanoj el ĉiu sekto povos momente forgesi siajn etajn malkonsentojn, kaj unuigi por komuna adoro antaŭ la komuna sinjoro; tiel Esperanto povos servi kiel unuigilo ne nur internacia, sed religia ankaŭ."

La Diservoj, kompreneble, estos tute nesektaj laŭ karaktero, tiel, ke ĉiu povos ilin partopreni sen ofendo al

HARECOURT CHURCH, ST. PAUL'S ROAD, CANONBURY, N.

La unua Esperanta Pregejo en Londono.

la konscienco. Oni petas, ke ĉeestontoj kunportu la "Himnaron."

Kia ajan lia religia kredo aŭ nekredo, sendube ĉiu Esperantisto konsentos, ke tiu starigo de publikaj Esperantaj Diservoj estas afero ĉiel tre grava por la progresigo kaj propagando de Esperanto en Londono.

Harecourt Church staras en St. Paul's-road, inter la servojaj stacidomoj *Canonbury* kaj *Highbury*; multaj omnibusoj kaj tramoj pasas proksime (interalie motor-omnibusoj 4, 19, 43). Ĝi estas rimarkinde bela konstruaĵo, kun sidloko por pli ol mil personoj, okangula laŭformo, kun volbita plafono. Ĝi posedas bonegan triklavaran orgenon, kaj ĉiurilate estas ejo tre konvena por Diservoj en nia bela lingvo.

Antaŭ ol kunveni en la nuna konstruaĵo (1857), la kongregacio dum pli ol du jarcentoj kunvenis en Hare Court en la Civito, de kio venas la nuna nomo Harecourt.

John Strudwick, unu el la ĝiaj unuaj diakonoj, havis spicbutikon sur Snow-hill, sur kies elpendaĵo estis pentrita stelo — ĉu iom profete al la nuna rilato de Harecourt kun nia verda stelo?

En lia domo mortis John Bunyan (aŭtoro de *Pilgrim's Progress*). Multaj aliaj personoj konataj en la angla historio havis rilatojn kun Harcourt.

De sia fondigo ĝis la nuna tempo la kongregacio Harecourt laboris antaŭenigi la liberecon, progreson kaj fratigon de la homaro. Restas al niaj samideanoj certigi, ke la bonveno nun etendata al ili komencu plian brilan ĉapitron en la arhivoj de ĉi tiu historia pregejo.—M.C.B.

Posta Kesto.

Fianĝo.—F.-ino L. Poppleton kun S-ro H. Hardaker, ambaŭ anoj de la grupo Esperantista en Burnley. *Koran gratulon!*

Maria Bartholomé en Essen-an-der-Ruhr, Germanujo, korsalutas siajn geamikojn, kaj diras plej bonan dankon pro ilia gastameco kaj amikeco dum sia restado en la Yorkshire'a lando. Vivu Esperanto, vivu angla Esperantujo!

D-ro W. Marchand (Villa Luginsland, Davos-Dorf, Svisujo), kies interesajn prelegojn en Esperanto pri la Geologio jus ĝuis britaj samideanoj, sendis jenan letron:—"Forlasante Londonon, ĉar la stato de mia sano devigas min iri al la Svisaj montoj, mi deziras diri koran dankon al la anglaj Esperantistoj, kiuj multe agrabligis al mi la restadon en Anglujo en la jaro kaj jarduono dum kiu mi ĝuis ilian gastamecon. Mi prenas la okazon, esprimi la esperon, ke per la Esperanta lingvo amikaj rilatoj inter Britoj kaj Germanoj farigu pli oftaj, kondukante al bona interkompreniĝo de la popoloj."—Ni kore deziras al nia amiko baldaŭan kaj plenan resanigon!

Johann Martin Schleyer.

En Litzelstetten apud Konstanz (Baden) mortis katolika prelato Johann Martin Schleyer, la fama aŭtoro de tutmonda lingvo *Volapük*, vera iniciatinto de aktiva, praktika agado por nia bela ideo.

Naskita en la jaro 1831 en Oberlando (Baden, Germanlando), Schleyer jam en gimnazio estis "lingvema." Studinte la teologion en la Freiburga Universitato, li pastrigis, sed la tutan sian libertempojn li pasigis per lingvo-scienco: pli ol 50 lingvojn li ellernis, interalie la hinan, hindan, persan, fenician, sanskritan, eskimosan, k.t.p. En la jaro 1879 Schleyer elpensis kaj sukcese disvastigis *Volapük*, sed en la jaro 1889 la tro artefarita lingvo komencis regresi kaj cedi la lokon al Esperanto, pli facile, pli natura. Rondeto de volapükistoj radikale reformis *Volapük* kaj nun ili propagandas tiun lingvon sub la nomo "Idiom Neutral," kiu siavice estis reformita kaj rebaptita kiel "Reform-Neutral," spite ke Schleyer ne aprobis ilian reformon kaj lastajare ellaboris mem tute alian planon de reformoj, sed lia nova reform-projekto, — atestas Sr-o W. Rosenberger, — estas pli artefarita ol la primitiva *Volapük*. Suferinte la tragedian fiaskon, Schleyer jam skeptike, pesimisme rilatis al la moderna movado, al la ideo mem de lingvo internacia. — B.K.

Esperanto Progress Abroad.

To the Reader.—The heading "Esperanto Progress Abroad" may not convey to you at first sight the fact that this page of THE BRITISH ESPERANTIST is in itself a striking demonstration of the possibilities of Esperanto. During the year there are printed under this head reports of Esperanto activity in *thirty different countries*, sent to us by special correspondents in all parts of the world. Were these reports sent in in the native language of the writers—Roumanian, Dutch, Bulgarian, Turkish, Japanese, Chinese, Servian, Russian, Finnish, Swedish, as the case may be—we should be hard put to it to find interpreters for them all swiftly enough for journalistic purposes. As it is, all these reports reach us in Esperanto, and the Roumanian's or the Finn's report presents no more difficulty—or we rather should say is no less easy—than that of the Chinaman or the Japanese. People often ask: "But has Esperanto a future?" The future, we reply, is on the knees of the gods; but what we do know is that Esperanto *has* a present, and while hundreds are talking and writing sentimentally about world-brotherhood, often without the experience of an hour's real conversation with anyone outside their own country, thousands and thousands of Esperantists are simply "getting ahead" just as quickly as they can with the practical side of the business. When will journalists, scientists, and above all business men, wake up to the importance of the splendid means of international intercourse which lies ready to their hand?

Bulgarujo.—Nia speciala korespondanto en tiu lando, S-ro Ivan H. Krestanof, en Sofia, sendis al ni en unu sia letero jenon, kiun oni legos kun intereso, rilate la okazoj, kiuj farigis lastatempe en la Balkana Duoninsulo: "Nun mi informas vin, ke ni estas sur la sojlo de milito kontraŭ Turkujo. Jam de kelkaj tagoj estas anoncita generala mobilizado kaj samtempe milita stato — per regaj kazoj — en la tuta Bulgarujo. Cio bulgara estas sur piedo. Cio estas haltigita kaj fermita nur ne la kazernoj, kien ĉiumomente novaj kaj novaj fortoj alvenas. Neniu estas certa pri la morgaŭa tago. La teruraĵoj de la milito jam prezentiĝas, kaj la batalkampo jam vidigas. Eble mi ankaŭ devos iri, ĉiuj iras.... Kompatinda Esperantisto — homamanto kaj homfratiganto — kiu por la libereco de unuj devas sange kontraŭbatali aliajn homojn! Antaŭ la necerteco mi sendas al vi — kaj per vi al ĉiuj gesamideanoj — miajn plej korajn salutojn." Kaj sur la karto estas aldonita: "Akeptu kurajn salutojn de nevolonte volontuliginta amiko, H. Hristoskoff. Antaŭen kun credo!"—Al niaj Balkanaj samideanoj, al kiu la sorto difinis partoprenon en internacia sangoversado, ni deziras iaman feliĉan revenon hejmen. Ilij eblaj spertoj sur la batalkampo nepre faros el ili ankorat pli fervoregajn apostolojn de la paco...

France.—On October 12 the twelfth monthly dinner of the PARIS Esperanto group took place in the Hotel Moderne—a *familia festo*, made especially gay and bright on this occasion by the number of eminent Esperantists present from other lands. For the first time four members of the Esperanto "Akademio" were present—one German, one Italian, two Frenchmen—and round the table sat representatives of Japan, China, Mexico, Estonia, Hungary, England, etc., Esperanto providing a perfect means of intercourse to this extremely international company. Mons. Bourlet, the president of the group, amused the guests by telling of his adventures at the last Universal Mathematical Congress, at which, he said, practically the only two people who had been able really to understand one another were the pencil-seller and the picture-postcard man, and they only thanks to their knowledge of Esperanto. Mons. Farman, the well-known Esperantist aviator, who was present with his wife, promised to add to the Michelin Esperanto Schools Competition prize a special cup, together with a trip on an aeroplane. A very fluent speech in Esperanto was made

by the Mexican, a meteorologist, who had as his neighbour at table a Japanese, also a meteorologist, who in turn much interested the company recounting how, although in Japan he had thought Esperanto of not much practical use, he had nevertheless learnt it during his stay in Germany. He was now fully convinced of its great utility, and promised to help in making it better known to his countrymen on his return home. Speeches were also made by a London Esperantist, S-ro Candy, and by a Hungarian. British Esperantists who happen to be in Paris on a Thursday should make a point of visiting the Espérance Restaurant in the Avenue de la Grande Armée near the Porte Maillot—quite easily accessible—where at noon the Parisian samideanoj are in the habit of taking lunch together.—Mons. Emil Souchay, Labor-konsulo for Paris, to whom we are indebted for these notes, wishes to record his thanks to two *Esperantianoj*, Messrs. Nix, of Eastbourne, and Sumfield, of Polegate, for their kind hospitality to his daughter during her holiday in England, a holiday, by the way, which without Esperanto would have been impossible.

Roumania.—Esperantists in this country, after most pleasant excursions during the summer to Constantinople, Odessa (Russia), and Rustchuk (Bulgaria), are now addressing themselves with enthusiasm to conducting the winter Esperanto classes. On October 20 the "Dr. G. Robin Esperanto Circle" started a class in the First Grade Girls' School No. 15 in the North Station district, conducted by S-ro Miluta Simon, our special correspondent. Other courses shortly to be opened are two, under the direction of the Roumanian Esperanto Society; the main one is to be held in lecture hall of the Lycée "Matei Basarab," under the guidance of Mr. Al. Teodorescu, pres., R.E.S., and the other in "General Golescu" School. It will be seen that the educational authorities in Roumania are quite in sympathy with our movement!—In order to unite the forces working for Esperanto in Roumania, which have hitherto been too unconnected, there was founded on September 29 an "Esperantista Asocio," in which for the first time all Esperanto societies in the country are working together in a common plan.—Roumanian samideanoj recently had the pleasure of welcoming among them a number of Esperantists from Great Britain, among others our president, Mr. H. B. Mudie, and Mr. Adams, of Hastings. Another notable visitor was a Servian engineer, S-ro Dragomir Andonovici, also a Bulgarian Esperanto caravan from Rustchuk afforded fine opportunity for friendly international intercourse. Mr. Parrish, international lecturer for the Californian Chambers of Commerce, was also a welcome visitor. Mr. Parrish, readers will be interested to hear, knows no languages but English and Esperanto; yet he has lectured to big audiences in every country in Europe during the past eighteen months, and the striking evidence of the practical work of Esperanto which he has gained during his unique tour was of considerable value to our Roumanian friends.

The Saxon Government, after careful investigation as to the fitness of Esperanto for the rôle of international auxiliary language, now devotes a considerable sum of money annually to its propaganda, and has even instituted official Esperanto classes and lectures in its own special *Esperanto Institute*, Dresden. To it belongs the honour of being the first government which not only makes public recommendation of Esperanto, but supports the movement financially, in which connection Esperanto has been on more than one occasion the subject of favourable discussion in the Saxon Parliament. The Saxon Government has also recently issued an elegantly printed and richly illustrated brochure in Esperanto concerning the Royal Porcelain Manufactures at Dresden. This may be had gratis by anyone who will send to the *Saksia Esperanta Instituto, Ständehaus Cambro 83, Dresden*, an international reply-coupon to cover postage.

Por la Blinduloj.

Al Grupsekretarioj kaj Aliaj.

La Esperanto Sekcio de la Nacia Pruntedona Biblioteko por Blinduloj, Incorporated National Lending Library for the Blind, 125, Queen's-road, Bayswater, London, W.

Imagu al vi dum nur malmulte da minutoj, mi petas vin, ke vi, Estimata Leganto, estas blinda! Imagu, ke vi *nenion* povas vidi! Kio estas la sekvoj? Fermu la okulojn, kaj spertu la efekton! Vi ne povus legi nek skribi; vi ne povus marŝi trans la ĉambron ne ĵetante vin kontraŭ io, aŭ ion renversante. Tre certe vi dirus malagrablaĵojn! Vi ne povus eĉ tranĉi vian propran mangajon. Unuvorte, vi estus *dependa*, ne sendependa homo, kio ŝatas esti ĉiuj pli, ol kio ajan en la mondo.

Mi havas la honoron esti sekretario de la Esperanta Sekcio de la suprenomita Biblioteko; kaj en tiu rilato sentas min respondi laŭ mia eblo por la sukceso kaj la kreskado de nia afero. Kiam mi konsideras la Herkulesajn laborojn de multaj el miaj kunlaborantoj pri Brajloskribado kaj korektado, mi mem tre hontas pri mia malsukceso plenumi tiom, kiom ili. Tamen, ne estas mi sola, kiu povas regi eĉ nur la financon de nia Sekcio, —car ekzistas nenia financo, kiam mankas mono! Kaj tia—mi certigas vin—estas harojngriziga stato por la bedaŭrinda sekretariino.

Efektive tamen, ni havas *iom* da mono; sed la plejparto de ĝi estas speciale donita por aparta fako, kaj ĝi estas netuŝebla por generalaj elspezoj. Tial, se mi ne estus ricevinta 50 Sm. de malavara helpanto je preskaŭ la lasta tago de 1911, restus malpli ol nenio en mia Generala Kaso por komenci la novjaron. El tiu Kaso ni devas pagi por nia lokorajto ĉe la Biblioteko. Memkompreneble ni liveras librojn al la Biblioteko; tamen, tio nur pligrandigas laboron por la tiea oficistaro. La Sekretariino certigas min, ke baldaŭ necesos la ĉeestado de aparta sekretario por la Esperanto Fako! Kaj krom tio, ni devas—laŭ mia ideo—pagi iomete por la luprozo, por bindado de libroj, por la oficistaro, k.t.p.; kaj ĉio ĉi devas pagi el nia Generala Kaso.

Kompreneble, ĝis tiom, kiom ni povis, ni tion jam faris. Tamen, se la Esperanto Sekcio estas kreskonta, —se vi, niaj amikoj, deziras, ke ĝi kresku—ĝi ja povas nur kreski *laŭ via volo*, —t.e., *laŭ viaj donacoj*.

Estas tre kuraĝige, ke mi povas certigi al vi, ke la blindaj legantoj postulas eĉ pli da Esperantaj libroj ol ni ĝis nun povis liveri al ili. Tio montras, efektive, ke ekzistas reala bezono por tiaj libroj.

Tial mi petas denove—mi eĉ petegas, ke ĉiu Esperanta Grup-Sekretario metu ĉi tiun aferon antaŭ sia Prezidanto kaj sia Grupo, por ke—laŭ la interkonsento de la Blindula Kunveno ĉe la Geneva Kongreso—ĉiu Grupo helpu almenaŭ unu blindulon pri Esperanto.

Restas nur, do, ke Britaj Grupoj, kaj ankaŭ eksterlandaj Grupoj, helpu nin; —car ni celos estonte interrilatiĝi kun eksterlandaj Blindulaj Bibliotekoj. Kelkaj el la Grupoj tion jam faras; kaj ni tre konscias pri ilia bonkoreco. Sed, se el la tuta gruparo troviĝanta sur la kovrilo de la *British Esperantist*, ĉiu donus po 5 ŝilingojn ĉiujare (—kaj mi nepre petas, ke tion, kion oni komencas, oni ankaŭ daŭrigu!—) ni ricevus pli ol 350 Sm. ĉiujare. Eble kelkaj grupoj povus doni pli, kaj kelkaj malpli, ol tiu sumo—mi ne scias. Nur, se vi ŝatas nian laboron, se vi deziras kunlabori, se vi honoras la sinhelpantajn blindulojn, kiuj volas esti tiel memstaraj, kiel vi,—do, pro amo al ili, aŭ pro amo al Dio—(kaj estas same, ĉu ne?—) Helpu nin!

Bonvole notu, ke la lasta monato de la jaro jam alvenas, kaj mi atendas esperplene, tamen iom maltrankvile, ĝis mi ricevos la rikolton por subteni mian laboron en la venonta jaro. Kiu helpos? Ni tre bezonas kaj kutiman kaj novan monhelpon. Afable, do, sendu al

HILDA E. BOORD, 8, Stanley-gardens, London, W.

Council Meeting, B.E.A.

Minutes of Meeting of Council held at the Offices of the Association on Monday, 18th November, 1912, at 6.30 p.m. Present: Messrs. H. B. Mudie (chairman), H. D. Akerman, Miss D. E. Bellamy, Messrs. W. Burden, P. J. Cameron, B. Chatterton, C. E. Cowper, C. A. Fairman, J. C. Flügel, Colonel W. A. Gale, Misses L. S. Grant, E. A. Lawrence, Messrs. B. E. Long, A. Morrow, W. Phillimore, W. E. Rolston, Misses M. R. Henningsen, C. M. Holmes, Mr. A. Honeysett, Miss Ad. Schafer, Messrs. F. M. Sexton, A. Sharp. In Attendance: Messrs. W. W. Mann, A. E. Wackrill, E. A. Millidge, and the Secretary.

Hon. Solicitor.—On the proposal of the President it was decided to elect Mr. G. Mercer Hollis Hon. Solicitor in the place of the late Mr. Arthur Blott.

Advisory Committee.—It was decided to elect Mr. G. Mercer Hollis a member of this Committee.

Mid-Monthly Gazette.—Mr. Mudie reported that a meeting of the British Esperantist Committee had been held that evening, and that the following recommendations had been made:—

THE BRITISH ESPERANTIST Committee recommend to the Council that a new mid-monthly journal, consisting initially of 16 pages and costing one penny (by post 1½d.) in the United Kingdom, be issued by the B.E.A. in the middle of each month, commencing in January, 1913. That the editor be Mr. W. W. Mann at a salary to be decided.

After lengthy discussion the recommendations of the Committee were accepted, and it was decided that the title of the new gazette should be "The Esperanto Monthly." The question as to the salary of the Editor was postponed until the next meeting. The President said it was expected that the cost of 5,000 copies would be under £12 each month, and Mr. Mann gave an outline of the contents of the proposed journal, which would be a monthly instruction magazine with hints for teachers and help for students. On the suggestion of Mr. Cameron, the President promised to submit to the next meeting a statement showing the probable expenses and income of the projected gazette.

Mr. E. A. Millidge.—A letter was read from Mr. Millidge stating that the work in connection with his Esperanto-English Dictionary was now completed, and that he was able again to offer his services to the Association, but not as chief Editor of THE BRITISH ESPERANTIST. It was decided that fuller discussion of Mr. Millidge's position should be deferred to the next meeting.

The late Mr. Ernest Pointer.—The Council heard with much pleasure that the President had been promised a donation of £30 from Mrs. Pointer, which her late son had requested should be devoted by the B.E.A. to some special purpose connected with prizes for youthful students.

Lantern Slides.—A letter was read from Mr. Goodliffe regretting that he could not accept the Curatorship of the Lantern Slides, and it was decided to appoint Mr. Epstein to the office.

Lectures on Prague.—A letter was read from Prof. A. Pitlik of Prague, asking whether the Association would be willing to organise in this country the lectures on Prague and the "Sokol" he had arranged to give in France, Germany, and elsewhere. Prof. Pitlik being recommended by the Bohemian Esperanto Association, it was decided to co-operate with Prof. Pitlik in accordance with his letter.

Decease of Dr. Dor.—The Council heard with much regret of the decease of Dr. Dor, of Lyon, and directed a letter of condolence should be sent to the T.E.K.A. and the family of Dr. Dor.

The British Esperanto Association (Inc.).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—“If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member.”

A. S. E. ACKERMANN, 25, Victoria-street, Westminster, S.W.; HENRY BAX, 51, Shepherd’s Bush Green, W.; Miss M. BISHOP, 40, North Street, Wellington, Som.; Miss S. BISHOP, 62, High Street, Wellington, Som.; H. HELDMANN, J.P., Worton Court, Isleworth; W. H. HUSE, 97, Mammoth-road, Manchester, N.H., U.S.A.; S. R. MARSHALL, 57, Muirkirk-road, Catford; E. C. MAWBAY, P.O. Box 1031, Johannesburg, South Africa; J. McMULLAN, Castle-street, Portadown, Ireland; J. A. MEAGHER, “Moynville,” Castle-avenue, Clontarf, Dublin; C. PRICE, c/o Messrs. Paterson, aing & Bruce, Sturt-street, Townsville, N. Queensland, Australia; Miss G. SANDERS, 60, Croydon-road, Anerley, S.E.; A. E. SCOGAL, M.A., LL.D., 1, Wester Coates Avenue, Edinburgh; B. SHAPLEIGH, Luxon Lodge, Harvel, Kent; F. H. SWEET, 76, Markham-street, Toronto, Ont., Canada; Miss M. THORPE, 22, Grove-road, Harrogate; Miss E. WILLMORE, 4, Florence-terrace, Falmouth; Miss G. WORTHINGTON, Hillesdon, Leek, Staffs; Miss M. E. NICHOLSON, Briardale Cottage, Letchworth, Herts.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

C. E. BARNES, Brackley; M. A. BROWNE, Perth, W. Australia; *T. J. RICHARDS, Eastbourne.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

Miss E. L. HAMMOND, Sialkot, Punjab, India; *E. W. STEPHENSON, Kendal; DAVID TILLY, Whangarei, New Zealand.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

Guarantors, 1912.

Amount acknowledged in September B.E. £5,190 0 0
 Cowper, C. E., Deal ... 10 0 0
 Lanyon, H. M., Gisborne, Australia ... 10 0 0

Total ... £5,210 0 0

Donations.

June—November.

Propaganda Kaso 1 0 0
F-ino S. E. Harding	0 5 0
Mrs. Pennington, London	0 17 8
W. Lee Church, Boston, U.S.A.	0 4 9
G. D. Buchanan, Glasgow	1 1 0
G. Mercer Hollis, London	2 2 0
Montrose Esperanto Society	1 0 0

Christmas Holidays.—By decision of the Council the offices of the Association will be closed from Tuesday evening, 24th December, to Monday morning, 30th December.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni empresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses penceojn (25 spesdekojn) por trilinia empresajo kiel sube (pli ol tri linioj po tri penceoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu empresajon senpage. Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.

205. S. Petersburg (Rusujo).—S-ro A. Kind, B. Pouchcurscaya N. 50—2kv. 3, deziras interŝangi p. markojn kun ĉiuj landoj, kaj p. kartojn kun ne-eŭropaj.

209. South Whitley (Indiana), U.S.A.—S-ro John F. Kendrick, kolektas fotografaĵetojn sur p.k. de gesamideanoj de tutmondo. Bonvole sendu al mi vian; mi nepre kaj tuj reciprokos.

210. Katalogoj Komercaj.—Sinjoro Heriberto Diaz Lopez dezirante ricevi esperantajn katalogojn, por esperanta eksposicio, petas al ĉiuj firmoj el la mondo sendu al li siajn prezarojn esperante: *Strato X. No. 5, Sia Cruz de Tenerife, Kanariaj Insuloj.*

211. Auxerre (Yonne), Francujo.—S-ro André Vincent, 22 rue Gérot, deziras korespondi kun geamikoj sportistoj alilandaj per letero kaj poštarktoj.

212. Avignon (Francujo).—S-ro Marcel Vallier, Boulevard des Villas 41, interŝangas p.m. kaj korespondas per p.k. kun ĉiulanduloj, skribu baldati (mi parolas iom la anglan lingvon).

213. Moskvo (Rusujo).—S-ro A. Prager, Postaketo, p.k. ilustr. kun Amerikanoj. Petas represi. (97)

214. Praha VII. (Bohemujo), Aŭstrio.—S-ro T. Krupička, u Akademie 230, deziras interŝangi poštarktojn kun ĉiuj landoj. (97)

B.E.A. Competitions.

(The Special Funds initiated by the President in his Address to the Members at the Annual General Meeting, 27th May, 1912. See “British Esperantist,” July, 1912, p. 130).

A prize of £2 2s. is offered for the best original essay upon the subject:—“La grava signifo de l’ Nova Testamento en Esperanto.”

The following conditions are to be observed:—

(1). An entrance fee of one shilling must accompany each essay.

(2). A *nom de plume* must be used by each competitor, and his name must not appear on the papers. It must be notified with the address on a separate sheet.

(3). Essays must be in Esperanto, and should, if possible, be typewritten.

(4). The length must not be less than 1,600 words nor exceed 3,200 words.

(5). The winning essay to become the property of the B.E.A.

(6). Unsuccessful essays will be returned if accompanied by stamps for postage.

(7). If new words are used, the English translation should be given in a footnote.

(8). Essays must be written on one side only of the paper, and must reach the offices of the Association not later than 31st March, 1913.

Nomination of Councillors, 1913-14.

The Members and Fellows of the Association are reminded that they have the right to nominate candidates for election as Officers and Council for the ensuing year.

Members and Fellows who desire to avail themselves of this privilege may obtain Forms of Nomination with the necessary Instructions from the Secretary of the Association.

The latest date for the receipt of nominations is 20th January, 1913.

H. CLEGG, Secretary.

Council Meetings.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council of the B.E.A. will be held on Monday, December 18th, at the Offices of the Association, 133, High Holborn, London, W.C., at 6.30 p.m.

H. CLEGG, Secretary.

215. Moskvo (Rusujo).—S-ro J. J. Orlov, Studento, *Poste restante*, dez. koresp. per il. p.k. kaj let. angle aŭ Esperante kun inteligentaj ge-esp. el Anglujo kaj Britaj Kolonioj (tre volonte el Nova Zelando) pri la literaturo, laboroj movadoj kaj legoj, k.t.p. Ciam resp.

216. Bitterfeld (apud Leipzig), Germanujo.—S-ro Wilhelm Jahn, Steinstrasse 4, deziras interŝangi il. p.k. kun ĉiuj landuloj. Ciam respondos.

217. Dunston-on-Tyne (Anglujo).—S-ro Thos. A. Meredith, 8, Ravensworth-terrace, komencanto, deziras korespondi kun pli progresintaj alilandanoj.

218. Kazan (Rusujo).—S-ro Vadim Buškov, studento-juristo, *Nomera “Volga,”* korespondas per p.k. ilustr. Ciam respondas.

219. Kazan (Rusujo).—S-ro F. Batuev, studento-juristo, *Universitato*, korespondas per p.k. ilustr. kaj letero. Ciam respondas.

220. Devoran (Cornwall), Anglujo.—F-ino Edna Mitchell (mia havas nur dek jarojn), St. John’s-terrace, deziras interŝangi poštarktojn ilustritajn kun junaj Esperantistinoj el kiu ajan loko de la mondo.

221. Buenos Ayres.—La Grupo Casul Catalá, Tacuari, 1472, intencas organizi ilustritan poštarkton eksposicion dum la venonta Januaro, kaj petas ke la legantoj bonvolu skribi al ĝi per ilustr. p.k. Ciam respondos al ĉiuj poštarktoj.